

Lagrådsremiss

Sparandedirektivet och kontrolluppgifter

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 3 mars 2005

Pär Nuder

Stefan Holgersson
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller förslag till kompletteringar av kontrolluppgiftsskyldigheten enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Ändringarna avser huvudsakligen kontrolluppgifter i inkomstslaget kapital. Ändringarna föranleds bland annat av genomförandet av rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form räntebetalningar. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2005. Kontrolluppgifterna föreslås lämnas första gången vid 2007 års taxering.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	4
2	Lagtext.....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	12
3	Ärendet	13
4	Rådets direktiv om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar	13
4.1	Sparandedirektivets bakgrund.....	13
4.2	Sparandedirektivets huvuddrag.....	16
4.2.1	Direktivets inledande bestämmelser, mål, definitioner m.m.....	16
4.2.2	Räntebegreppet	16
4.2.3	Informationsutbyte.....	17
4.2.4	Övergångsbestämmelser	17
4.2.5	Övriga bestämmelser	18
4.3	Informationsutbyte	18
4.3.1	Inledning	18
4.3.2	Faktisk betalningsmottagare	18
4.3.3	Betalningsombudet	19
4.3.4	Behörig myndighet och territoriellt tillämpningsområde	20
4.3.5	Räntebegreppet	20
4.3.6	Betalningsombudets skyldigheter	22
4.3.7	Betalningsombudets skyldigheter att lämna uppgifter.....	23
4.3.8	Informationsutbyte mellan behöriga myndigheter	24
4.3.9	Konsekvenser för svensk lagstiftning.....	25
4.4	Övergångsbestämmelser	26
4.4.1	Övergångsperioden	26
4.4.2	Källskatt	27
4.4.3	Konsekvenser för svensk lagstiftning.....	29
4.5	Övriga bestämmelser	29
5	Kontrolluppgift om ränta, fordringsrätt och skuld	30
5.1	Gällande rätt.....	30
5.2	Dödsbonds skyldighet att lämna kontrolluppgift.....	31
5.3	Kontrolluppgift om fordringsrätt	32
6	Kontrolluppgift om avkastning och innehav av delägarätter	33
6.1	Gällande rätt.....	33
6.2	Överväganden	34
7	Kontrolluppgift om annan avkastning	36
8	Kontrolluppgift om avyttring av delägarätter och fordringsrätter..	37
8.1	Gällande rätt.....	37

8.2	Överväganden och förslag	39
9	Kontrolluppgiftsskyldighet för privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag	40
9.1	Gällande rätt	40
9.2	Överväganden och förslag	41
10	Utlandstransaktioner	43
10.1	Gällande rätt	43
10.2	Överväganden och förslag	43
11	Sammandrag av kontrolluppgifter	45
11.1	Gällande rätt	45
11.2	Överväganden	45
12	Anstånd	46
12.1	Gällande rätt	46
12.2	Överväganden och förslag	46
13	Kontrolluppgift om vissa intäkter i inkomstslaget tjänst	47
13.1	Gällande rätt	47
13.2	Överväganden och förslag	47
14	Kontrolluppgift om ersättning på grund av en pensionsförsäkring	49
14.1	Gällande rätt	49
14.2	Överväganden och förslag	49
15	Ikraftträdande	49
16	Konsekvensanalys	51
17	Författningskommentar	52
17.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	52
17.2	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	55
Bilaga 1	Rådets direktiv av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar (2003/48/EG)	56
Bilaga 2	Remissinstanserna	74

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 6 kap. 1 och 6 §§, 8 kap. 1–5 och 8 §§, 9 kap. 1, 2 och 4 §§, 10 kap. 7 och 9 §§, 11 kap. 2 §, 12 kap. 2 §, 14 kap. 9 § och 16 kap. 3 § skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 11 kap. 1 § skall lyda ”Andelar i privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag”,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 11 kap. 1 a och 2 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

1 §

Kontrolluppgift skall lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst.

Kontrolluppgift skall lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst.

Kontrolluppgift skall inte lämnas om ersättningen eller förmånen är skattefria av annan anledning än förhållanden hos mottagaren.

6 §²

I kontrolluppgiften skall följande uppgifter lämnas:

1. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut,
2. den tid ersättningen eller förmånen avser, om den endast avser del av året,
3. antalet dagar med sjöinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen ägt rum, om uppgiften avser sjöinkomst,
4. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 9 kap. 2 § skattebetalningslagen (1997:483),
5. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring, samt
6. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om sådant har tilldelats.

I de fall då kontrolluppgiften avser en ersättning med ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall det i kontrolluppgiften anges om

¹ EUT L 157, 26.6.2003, s. 38 (Celex 32003L0048).

² Senaste lydelse 2003:674.

engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

I de fall kontrolluppgiften avser ersättning på grund av en pensionsförsäkring som har tagits på annat sätt än i samband med tjänst skall kontrolluppgiften innehålla uppgift om tidigare och nuvarande ägare till försäkringen samt om hur äganderätten har övergått och vem som har förfoganderätten till försäkringen.

8 kap.

1 §

Kontrolluppgift skall lämnas om ränteinkomster och fordringsrätter.

Kontrolluppgift skall också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till fordringsrätten och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

2 §

Kontrolluppgift om ränteinkomster och fordringsrätter skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har tillgodoräknat eller betalat ut ränta.

Kontrolluppgift om ränteinkomster eller annan avkastning och fordringsrätter skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har tillgodoräknat eller betalat ut avkastningen.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och
2. fysiska personer, om utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör utgift i en näringsverksamhet som en sådan person bedriver.

2. fysiska personer och dödsbon, om utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör utgift i en näringsverksamhet som personen eller dödsboet bedriver.

3 §

Kontrolluppgift skall, även om någon ränta inte har tillgodoräknats eller betalats ut, lämnas av

Kontrolluppgift om fordringsrätt skall, även om någon ränta eller annan avkastning inte har tillgodoräknats eller betalats ut, lämnas av

1. den som för avstämningsregister enligt lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument i vilket fordringsrätten är registrerad samt förvaltare som i sådan egenskap är införd i ett avstämningsregister,

2. värdepappersinstitut, när det gäller innehav av fordringsrätt som ligger i depå eller är registrerad på

2. värdepappersinstitut, när det gäller innehav av fordringsrätt som ligger i depå eller är registrerad på

konto som inte avses i 1, och

3. den som i andra fall än som avses i 1 och 2 för register eller på annat liknande sätt har antecknat den som är innehavare av en fordringsrätt.

konto som inte avses i 1,

3. kreditinstitut, för konton där fordringsrättens belopp uppgår till minst 10 000 kronor, och

4. den som i andra fall än som avses i 1–3 för register eller på annat liknande sätt har antecknat den som är innehavare av en fordringsrätt.

4 §

Kontrolluppgift om ränta och fordringsrätt behöver inte lämnas

1. för ett konto, för vilket det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985, om räntan understiger 100 kronor under året eller, om kontot innehas av mer än en person, räntan för var och en av dem understiger 100 kronor,

2. om den sammanlagda räntan på konton i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året för en person, och

2. om den sammanlagda räntan på konton i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året, dock skall kontrolluppgift lämnas om fordringsrätten om fordringsrättens belopp uppgår till minst 10 000 kronor, samt

3. för skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och pensionssparkonto.

5 §

I kontrolluppgiften skall uppgifter lämnas om tillgodoräknad eller utbetald ränta och fordringsrättens belopp vid årets utgång.

I kontrolluppgiften skall uppgifter lämnas om tillgodoräknad eller utbetald ränta eller annan avkastning än kapitalvinst och fordringsrättens belopp vid årets utgång.

Om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av utbetalt belopp som utgör ränta, skall uppgift om det sammanlagda utbetalda beloppet lämnas i kontrolluppgiften.

8 §

Kontrolluppgift om ränteutgifter och skulder skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har mottagit ränta.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och

2. fysiska personer, om räntan utgör inkomst i en näringsverksamhet som *en sådan person* bedriver.

2. fysiska personer och dödsbon, om räntan utgör inkomst i en näringsverksamhet som *personen eller dödsboet* bedriver.

En enskild person som endast har mottagit dröjsmålsränta behöver inte lämna kontrolluppgift.

9 kap.

1 §

Kontrolluppgift skall lämnas om utdelning och ränta på samt innehav av delägarätter.

Kontrolluppgift skall också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till delägarätten och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

2 §

Kontrolluppgift om utdelning eller ränta skall lämnas för sådana fysiska personer och dödsbon som har mottagit eller tillgodoräknats utdelningen eller räntan.

Kontrolluppgift om utdelning, ränta eller annan avkastning skall lämnas för sådana fysiska personer och dödsbon som har mottagit eller tillgodoräknats avkastningen.

4 §

Kontrolluppgiften skall lämnas av

1. den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelningen eller räntan, och

2. värdepappersinstitut eller andra hos vilka delägarätter förvaras i depå eller är registrerade på konto, om inte kontrolluppgift skall lämnas enligt 1.

1. den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelningen, räntan eller annan avkastning, och

10 kap.

7 §

Kontrolluppgift skall lämnas om

1. avyttring av andra delägarätter än som avses i 1 § och av fordringsrätter, samt

2. utfärdande av optioner.

1. avyttring av andra delägarätter än som avses i 1 § och av fordringsrätter om inte kontrolluppgift skall lämnas enligt 2,

2. slutförande av options- och terminsaffärer, som inte innebär förvärv eller försäljning av egendom, samt

3. utfärdande av optioner.

9 §³

I kontrolluppgiften skall följande uppgifter lämnas:

1. vid avyttringen av delägarätterna eller fordringsrätterna eller vid utfärdandet av en option, den ersättning som överenskommits efter avdrag för försäljningsprovision och liknande

1. vid avyttringen av delägarätterna eller fordringsrätterna, *slutförandet av options- eller terminsaffären* eller utfärdandet av en option, den ersättning som *har* överenskommits efter avdrag för

³ Senaste lydelse 2002:1144.

utgifter,

försäljningsprovision och liknande utgifter,

2. antalet delägarätter eller fordringsätter,

3. deras slag och sort, samt

4. den kontanta ersättningen vid sådana byten av andelar som avses i 48 a kap. 2 § och 49 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Om ett terminsavtal slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part förvärvar en mindre tillgång av samma slag, *skall* uppgift lämnas om bruttoersättningen vid försäljningen.

Om ett terminsavtal slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part förvärvar en mindre tillgång av samma slag, *får* uppgift lämnas om bruttoersättningen vid försäljningen.

11 kap.

1 a §

Kontrolluppgift skall lämnas om värdet av en medlems eller en delägars andel i en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt aktiebolag som inte uppfyller villkoren i 2 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229) för att vara ett privatbostadsföretag men som tillhandahåller bostäder åt sina medlemmar eller delägare i byggnader som ägs av föreningen eller bolaget, om det till andelen är knuten en sådan bostad. Kontrolluppgift behöver inte lämnas om värdet av andelen inte uppgår till minst 1 000 kronor.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon som vid årets utgång är medlemmar eller delägare i en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt aktiebolag som avses i första stycket. Kontrolluppgift skall lämnas av en sådan förening och ett sådant bolag.

I kontrolluppgiften skall uppgift lämnas om värdet av andelen.

2 §

Kontrolluppgift skall lämnas om *avyttring* av en privatbostadsrätt.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av privatbostadsföretaget.

Kontrolluppgift skall lämnas om *överlåtelse* av en privatbostadsrätt.

I kontrolluppgiften skall följande uppgifter lämnas:

1. lägenhetens beteckning,
2. tidpunkten för *avyttringen* och för överlåtarens förvärv,
3. ersättningen vid *avyttringen*,
4. om överlåtaren förvärvade privatbostadsrätten efter år 1983, ersättningen vid detta förvärv,
5. överlåtarens andel av innestående medel i inre reparationsfond eller liknande fond vid *avyttringen* och, om överlåtaren förvärvade privatbostadsrätten efter år 1973, vid detta förvärv,
6. om överlåtaren förvärvade privatbostadsrätten efter år 1973, storleken av sådana kapitaltillskott som han enligt 46 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229) får räkna in i omkostnadsbeloppet, samt
7. om överlåtaren förvärvade privatbostadsrätten senast år 1973, hans andel av privatbostadsföretagets förmögenhet den 1 januari 1974, beräknad enligt 46 kap. 14 § inkomstskattelagen.

2 a §

Kontrolluppgift skall lämnas om överlåtelse av en medlems eller en delägares andel i en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt aktiebolag som inte uppfyller villkoren i 2 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229) för att vara ett privatbostadsföretag men som tillhandahåller bostäder åt sina medlemmar eller delägare i byggnader som ägs av föreningen eller bolaget, om det till andelen är knuten en sådan bostad.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av sådana svenska ekonomiska föreningar eller svenska aktiebolag som avses i första stycket.

I kontrolluppgiften skall uppgift lämnas om

- 1. bostadens beteckning,*
- 2. tidpunkten för överlåtelsen och för överlåtarens förvärv,*
- 3. ersättningen vid överlåtelse, samt*
- 4. om överlåtaren förvärvade andelen efter år 1983, ersättningen vid detta förvärv.*

12 kap.

2 §

Kontrolluppgifter enligt 6 kap. och 8 kap. 1–6 §§ skall även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

I kontrolluppgiften skall, utöver de uppgifter som anges i 6 och 8 kap., uppgift lämnas om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 8 kap. 1–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2 och 2 a §§ skall även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

I kontrolluppgiften skall, utöver de uppgifter som anges i 6, 8 och 9–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgift lämnas om samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

Uppgift om skatteregistreringsnummer behöver endast lämnas för

1. *avtalsförbindelser som har upprättats den 1 januari 2004 eller senare, eller*

2. *vid avsaknad av avtalsförbindelser, transaktioner som har utförts den 1 januari 2004 eller senare.*

14 kap.

9 §

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift enligt 6, 8 eller 9 kap. skall till dessa föga ett sammandrag av kontrolluppgifterna.

Den som är skyldig att lämna kontrolluppgift skall även lämna ett sammandrag av kontrolluppgifterna om dessa lämnas på blankett.

16 kap.

3 §

Bestämmelserna i 1 § gäller även för sådana särskilda uppgifter som skall lämnas enligt 5 kap. 1 och 2 §§.

Bestämmelserna i 1 och 2 §§ gäller även för sådana särskilda uppgifter som skall lämnas enligt 5 kap. 1 och 2 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005 och tillämpas första gången vid 2007 års taxering.

2.2 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 14 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

14 §⁴

Sedan den slutliga skatten har bestämts skall Skatteverket göra en avstämning av skattekontot.

Innan avstämning görs skall Skatteverket

1. från den slutliga skatten göra avdrag för

a) debiterad F-skatt och särskild A-skatt,

b) avdragen A-skatt,

c) A-skatt som skall betalas på grund av beslut enligt 12 kap. 1 § andra stycket,

d) skatt som överförts från stat med vilken Sverige har ingått överenskommelse om uppbörd och överföring av skatt,

e) skatt som betalats enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller enligt lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. för den tid under beskattningsåret då den skattskyldige varit obegränsat skattskyldig i Sverige,

f) skatt som avser sådana återbetalningar som skall göras enligt rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar⁵,

2. till den slutliga skatten lägga

a) skatt som betalats tillbaka enligt 18 kap. 3 § första stycket,

b) skatt som överförts till en annan stat enligt 18 kap. 5 § första stycket, och

c) skattetillägg och förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

⁴ Senaste lydelse 2003:664.

⁵ EUT L 157, 26.6.2003, s. 38 (Celex 32003L0048).

3 Ärendet och dess beredning

Rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar skall tillämpas från och med den 1 juli 2005. Direktivet återges i *bilaga 1*. Direktivet har genomförts genom en bestämmelse i 12 kap. 3 a § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter om att vissa av direktivets artiklar skall gälla som svensk lag. Det gjordes efter förslag av regeringen i prop. 2003/04:24 Skatteadministrativt samarbete i EU (se även bet. 2003/04:SkU14, rskr. 2003/04:81). I propositionen angav regeringen att den avser att göra en noggrann analys av hur direktivets bestämmelser bättre kan införlivas i svensk lagstiftning och därefter återkomma med förslag till de lagändringar som behövs. En sådan analys gjordes i en promemoria av den 26 januari 2005 om Sparandedirektivet och kontrolluppgifter, utarbetad inom Finansdepartementet (dnr Fi2005/487). I promemorian lämnades förslag till sådan kompletterande lagstiftning som direktivet föranleder.

I nämnda promemoria behandlades även två skrivelser från Riksskatteverket med förslag om ändringar i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Myndigheten är sedan den 1 januari 2004 en del av den nya myndigheten Skatteverket.

Promemorian om Sparandedirektivet och kontrolluppgifter har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En remissremissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2005/487). Regeringen tar i detta ärende upp de frågor som har behandlats i promemorian.

4 Rådets direktiv om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar

4.1 Sparandedirektivets bakgrund

Genom Ekofinrådets beslut om skattepolitik den 1 december 1997 fick EU-kommissionen i uppdrag att bl.a. lämna ett förslag till direktiv om beskattning av inkomster från sparande. Som grund för beslutet fanns uppfattningen att det var nödvändigt med samordnade åtgärder på europeisk nivå för att bekämpa skadlig skattekonkurrens i avsikt att förverkliga vissa mål, som att minska snedvridningar som fortfarande förekom på den inre marknaden, att förhindra betydande skattebortfall samt att ge skattestrukturerna en mer sysselsättningsvänlig inriktning.

Den 20 maj 1998 presenterade kommissionen ett förslag till direktiv i syfte att säkerställa en effektiv minimibeskattnings av ränteinkomster från sparande i gemenskapen. Förslaget innebar att varje medlemsstat kunde välja mellan att ta ut en källskatt på räntebetalningar till enskilda

personer med hemvist i andra medlemsstater eller att lämna uppgifter till den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren hade sitt hemvist.

Vid Europeiska rådets möte i Feira den 19–20 juni 2000 kom dock medlemsstaterna enhälligt överens om att utbyte av information på så bred grund som möjligt skulle vara EU:s yttersta mål i linje med den internationella utvecklingen. Vidare kom rådet överens om att endast ett begränsat antal medlemsstater skulle få uppbära källskatt under en övergångsperiod. Dessa medlemsstater gick med på att inleda informationsutbyte så snart detta var möjligt och under alla omständigheter senast sju år efter det att direktivet hade trätt i kraft. De samtyckte även till att överföra en skälig andel av sin intäkt från källskatten till den stat där investeraren hade sitt hemvist. Vidare kom rådet överens om att ordförandeskapet och kommissionen, så snart rådet hade nått en överenskommelse om huvudinnehållet i direktivet, skulle inleda diskussioner med USA och de i sammanhanget viktigaste s.k. tredje länderna (Schweiz, Liechtenstein, San Marino, Monaco och Andorra) för att verka för att motsvarande åtgärder vidtogs i dessa länder. Samtidigt förband sig de berörda medlemsstaterna att verka för att samma åtgärder vidtogs i alla berörda beroende eller associerade territorier (Kanalöarna, Isle of Man och de beroende eller associerade territorierna i Västindien). Så snart tillräckliga garantier hade erhållits när det gällde tillämpningen av samma åtgärder i beroende eller associerade territorier och av motsvarande åtgärder i de tredje länderna, skulle rådet enhälligt besluta om antagandet och genomförandet av direktivet, dock senast den 31 december 2002.

Vid sitt möte den 26–27 november 2000 godkände Ekofinrådet enhälligt huvudinnehållet i direktivet om beskattning av inkomster från sparande samt villkoren för genomförande av direktivet. Överenskommelsen innebar att alla medlemsstater skulle börja utbyta information med varandra sju år efter det att direktivet hade trätt i kraft. Endast Belgien, Luxemburg och Österrike skulle komma att utöva sin rättighet att tillämpa systemet med källskatt under övergångsperioden. Rådet enades om att den källskattesats som dessa tre medlemsstater skulle tillämpa skulle uppgå till 15 procent under de första tre åren av övergångsperioden och till 20 procent under resten av perioden. Rådet kom också överens om att dessa medlemsstater skulle överföra 75 procent av intäkterna från källskatten till den medlemsstat där investeraren hade sitt hemvist. Under övergångsperioden skulle de övriga medlemsstaterna automatiskt vidarebefordra uppgifter till dessa medlemsstater utan att kräva ömsesidighet. Ekofinrådet enades om att direktivets tillämpningsområde skulle innefatta ränta på fordringar av alla slag, i synnerhet inkomster från inhemska eller internationella obligationer, upplupen ränta som realiserades vid försäljning, återbetalning eller inlösen av sådana fordringar, kapitaliserad ränta för nollkupongobligationer och liknande produkter, inkomster som delades ut av investeringsfonder och kapitaliserad ränta från tillväxtfonder, om sådana inkomster eller räntor var knutna till fordringar. Liknande inkomster från system som användes för att ersätta fonder för kollektiva investeringar (t.ex. truster, enkla bolag, osv.) skulle också omfattas av direktivet. För att undvika störningar på marknaden kom Ekofinrådet överens om att en undantagsbestämmelse (grandfathering clause) skulle

gälla under övergångsperioden för att från direktivets tillämpningsområde utesluta inkomster från vissa internationella obligationer och andra överlåtbara skuldebrev för vilka prospekten hade godkänts före den 1 mars 2001 eller, i avsaknad av prospekt, vilka hade emitterats före den tidpunkten (tillämpningen av klausulen på ytterligare emissioner av sådana värdepapper efter den 1 mars 2001 förtydligades i de ytterligare slutsatser som Ekofinrådet antog den 2 mars 2001). Rådet bekräftade vidare att direktivet, i linje med kommissionens förslag från 1998 och rådets slutsatser av den 1 december 1997, skulle bygga på principen om betalningsombud. Rådet gick emellertid med på att i viss mån finjustera ordningen med betalningsombud i syfte att förbättra det föreslagna direktivets effektivitet. Ekofinrådet enades också om det minimiförfarande som betalningsombuden skulle tillämpa när det gällde att fastställa identitet och hemvist för den faktiska mottagaren av räntan.

På grundval av överenskommelsen i Ekofinrådet lade kommissionen fram ett nytt förslag till direktiv den 14 juni 2001. Förslaget behandlades i rådsarbetsgruppen för skattefrågor under hösten 2001 och den 13 december 2001 godkände Ekofinrådet en text till ett direktiv att användas vid förhandlingarna med tredje land. Vid Ekofinrådet den 21 januari 2003 träffades en politisk överenskommelse om att formellt anta sparandedirektivet före Europeiska rådet i mars 2003. Vidare enades Ekofinrådet om grunderna för ett avtal med Schweiz. Enligt dessa skulle Schweiz tillämpa samma system med källskatt under en övergångsperiod som Belgien, Luxemburg och Österrike. Vid Ekofinrådet den 19 mars 2003 motsatte sig emellertid Italien en överenskommelse. Ekofinrådet kunde slutligt anta sparandedirektivet den 3 juni 2003 som en del av det s.k. skattepaketet som även omfattade rådets direktiv 2003/49/EG av den 3 juni 2003 om ett gemensamt system för beskattning av räntor och royalties som betalas mellan närstående bolag i olika medlemsstater samt en uppförandekod för företagsbeskattning (EUT C 2, 6.1.1998, s. 2). Rådet fastslog samtidigt att det utkast till avtal med Schweiz om införandet av likvärdiga åtgärder som de i sparandedirektivet, som kommissionen den 28 maj 2003 förelade rådet, var slutbudet för ett avtal mellan EU och Schweiz. Det fyra delarna i detta avtal om beskattning av sparande utgjorde också grunden för avtal mellan EU och Liechtenstein, Andorra, Monaco och San Marino. Vid Ekofinrådet den 2 juni 2004 kunde fastslås att samtliga avtal med dessa länder, Kanalöarna, Isle of Man samt Storbritanniens och Nederländernas territorier i Västindien var klara. Kommissionen fick dock ett mandat att under juni utröna om avtalen kunde tillämpas från den 1 januari 2005, särskilt vad gällde Schweiz. Efter att kommissionen rapporterat om läget kunde rådet den 28 juni konstatera att direktivet kunde börja tillämpas först från den 1 juli 2005.

Avtalen mellan Schweiz, Liechtenstein, Andorra, Monaco och San Marino ingås mellan respektive land och EU. Samtliga länder kommer att tillämpa källskatteförfarandet under övergångsperioden. När det gäller de berörda beroende eller associerade territorierna ingås de bilateralt mellan respektive territorium och medlemsstat i EU. Den 6 maj 2004 beslutade regeringen att ingå överenskommelser med Jersey, Guernsey, Isle of Man, Nederländska Antillerna och Aruba. Den 9 september samma år beslutade regeringen att ingå överenskommelser med Anguilla,

Jungfruöarna, Caymanöarna, Montserrat och Turks- och Caicosöarna. Av dessa tio territorier kommer Aruba, Anguilla, Caymanöarna och Montserrat att tillämpa informationsutbyte medan övriga kommer att tillämpa källskatteförfarandet under övergångsperioden. Lagstiftning med anledning av dessa överenskommelser och avtalen med de tredje länderna behandlas dock inte vidare i denna lagrådsremiss.

4.2 Sparandedirektivets huvuddrag

4.2.1 Direktivets inledande bestämmelser, mål, definitioner m.m.

I den inledande bestämmelsen anges att direktivets mål är att sörja för en effektiv beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar. Direktivet begränsas till att omfatta räntebetalningar över gränserna och påverkar inte medlemsstaternas interna regler för beskattning av inkomster från sparande.

Direktivets inledande kapitel innehåller definitioner av ett antal för direktivet centrala begrepp, bl.a. de aktörer som omfattas samt en definition av vad som avses med räntebetalning.

En faktisk betalningsmottagare är varje fysisk person som tar emot en räntebetalning för egen räkning. Räntebetalningar till förmån för bolag och andra juridiska personer omfattas inte av direktivet. När det gäller fastställande av den faktiska betalningsmottagarens identitet och hemvist föreskrivs vissa miniminormer. De medlemsstater som så önskar får införa striktare skyldigheter för betalningsombud etablerade inom deras respektive territorium.

Ytterligare en viktig aktör, betalningsombud, definieras i direktivet. Som betalningsombud betraktas en ekonomisk aktör som betalar ränta till eller sörjer för att ränta betalas direkt till förmån för den faktiske betalningsmottagaren. En ekonomisk aktör är en fysisk eller juridisk person som betalar ränta i sin yrkesutövning eller affärsverksamhet. Om räntebetalningen görs via flera mellanhänder som fått i uppdrag av gäldenären eller den faktiska betalningsmottagaren att betala ränta eller sörja för att ränta betalas, avses med betalningsombud endast den sista mellanhanden som betalar räntan direkt till eller sörjer för att räntan betalas direkt till förmån för den faktiska betalningsmottagaren. I direktivet finns dessutom bestämmelser som innebär att vissa subjekt skall anses som betalningsombud redan när de mottar en räntebetalning.

Varje medlemsstat skall anmäla de behöriga myndigheter som bl.a. betalningsombuden skall lämna uppgifter till.

4.2.2 Räntebegreppet

När det gäller direktivets tillämpningsområde avses med räntebetalningar räntor som betalats till eller krediterats ett konto och som härrör från fordringar av alla slag. Vidare avses med räntebetalning upplupen eller kapitaliserad ränta i samband med försäljning, återbetalning eller inlösen av fordringar. Som räntebetalning anses också utdelning från fondföretag

såvitt avser räntor samt inkomster från försäljning, återbetalning eller inlösen av andelar i fondföretag som investerat mer än 40 procent av sina tillgångar i fordringar. För att underlätta för betalningsombuden finns vissa presumptionsregler som får tillämpas i avsaknad av uppgifter om sammansättningen av fondföretagens tillgångar.

4.2.3 Informationsutbyte

Kapitel II i direktivet innehåller regler om utbyte av information. Regleringen innebär att betalningsombudet till den behöriga myndigheten skall lämna information om den faktiska betalningsmottagarens identitet och hemvist, betalningsombudets namn och adress, samt uppgift om räntebetalningen enligt särskilt fastställda minimiregler. Dessa uppgifter skall sedan automatiskt vidarebefordras av den behöriga myndigheten i den stat där betalningsombudet är etablerat till den behöriga myndigheten i den stat där den faktiska betalningsmottagaren har sitt hemvist. Uppgifterna skall vidarebefordras minst en gång om året inom sex månader efter det att beskattningsåret löpt ut.

4.2.4 Övergångsbestämmelser

I kapitel III i direktivet regleras den ordning som skall gälla under en övergångsperiod efter det att direktivet börjar tillämpas. Övergångsperioden skall upphöra gälla när alla tredje länder samt USA förbundit sig att utbyta information på begäran i överensstämmelse med OECD:s modellavtal för utbyte av information om skattefrågor av den 18 april 2002.

Under övergångsperioden kommer Belgien, Luxemburg och Österrike inte att vara skyldiga att lämna information enligt kapitel II utan skall i stället ta ut en källskatt på 15 procent under de första tre åren, 20 procent för de följande tre åren och 35 procent därefter. Övriga medlemsstater skall emellertid lämna information till dessa länder. De länder som tar ut källskatt skall behålla 25 procent av sina intäkter och skall överföra resterande 75 procent till den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har sitt hemvist.

De länder som tillämpar källskattesystemet skall se till att det finns ett förfarande enligt vilket betalningsmottagaren kan begära att någon källskatt inte tas ut. Förfarandet skall innebära att betalningsmottagaren antingen tillåter betalningsombudet att lämna uppgifter enligt kapitel II eller för denne uppvisar ett intyg utfärdat av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist. Härigenom ges denna staten möjlighet att utnyttja sin beskattningsrätt.

Har källskatt påförts skall den medlemsstat där betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist se till att eventuell dubbelbeskattning undanröjs genom att innehållen källskatt avräknas i denna stat genom återbetalning.

Under övergångsperioden kommer vidare vissa internationella obligationer att undantas från direktivets tillämpningsområde

(grandfathering clause). Syftet med undantaget är att undvika störningar på marknaden för sådana obligationer.

4.2.5 Övriga bestämmelser

Enligt direktivet skall varje medlemsstat senast den 1 januari 2004 införliva direktivet med sin nationella lagstiftning. Medlemsstaterna skall dock tillämpa direktivets bestämmelser från den 1 januari 2005 under förutsättning att avtal är ingångna med Schweiz, Liechtenstein, San Marino, Monaco och Andorra samt Kanalöarna, Isle of Man och de beroende eller associerade territorierna i Västindien om att de tillämpar bestämmelser likvärdiga respektive samma som de i direktivet. Rådet skall senast sex månader före den 1 januari 2005 besluta om dessa villkor är uppfyllda. Om det beslutas att villkoren inte är uppfyllda skall en ny tidpunkt fastställas från vilken direktivet kan tillämpas. Rådet har – efter att ha konstaterat att villkoren inte var uppfyllda – fastställt en ny tidpunkt till den 1 juli 2005.

Kommissionen skall vart tredje år till rådet rapportera om direktivets tillämpning och föreslå nödvändiga ändringar för att tillförsäkra en effektiv beskattning och undanröja oönskade konkurrensnedvridningar.

4.3 Informationsutbyte

4.3.1 Inledning

Grunden för direktivet är utbyte av information som möjliggör effektiv beskattning i den medlemsstat där den enskilde har sitt hemvist. När den faktiska betalningsmottagaren har hemvist i en annan medlemsstat än den där betalningsombudet är etablerat skall denne lämna vissa uppgifter till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där ombudet är etablerat som sedan vidarebefordrar uppgifterna till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har hemvist. Definitionerna av faktisk betalningsmottagare, betalningsombud och behörig myndighet är därför avgörande för vem som omfattas av direktivet.

4.3.2 Faktisk betalningsmottagare

I direktivets artikel 2 definieras den faktiska betalningsmottagaren. Med faktisk betalningsmottagare avses varje fysisk person som tar emot en räntebetalning eller varje fysisk person för vilken en räntebetalning ombesörjs. Detta gäller dock inte om denna person företer bevis för att betalningen inte har gjorts eller ombesörjts för hans räkning.

Direktivet anger tre situationer där en person inte skall betraktas som en faktisk betalningsmottagare.

Den första av dessa tre situationer anges i artikel 2.1 a) och föreligger när mottagaren agerar som betalningsombud enligt direktivets artikel 4.1.

Den andra situationen anges i artikel 2.1 b) och gäller när mottagaren handlar på uppdrag av en juridisk person, ett subjekt som beskattas för sin vinst enligt den allmänna ordningen för företagsbeskattning eller är ett fondföretag som auktoriserats enligt rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag). Ytterligare en situation som är knuten till detta andra undantag är om personen agerar på uppdrag av ett sådant subjekt som avses i direktivets artikel 4.2. Den särskilda sorts subjekt som avses här är subjekt som inte är juridiska personer, där vinsten inte beskattas enligt den allmänna ordningen för företagsbeskattning eller som inte är ett fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG eller valts att bli behandlat som ett sådant. Förutsättningen för att undantaget skall gälla är att mottagaren uppger subjektets namn och adress till den ekonomiska aktör som gör räntebetalningen och som i sin tur vidarebefordrar dessa uppgifter till den behöriga myndigheten i den stat där aktören är etablerad.

Den tredje undantagssituationen anges i artikel 2.1 c) och föreligger då mottagaren handlar på uppdrag av en annan fysisk person som är den faktiska betalningsmottagaren. Förutsättningen är dock att mottagaren uppger den faktiska betalningsmottagarens identitet för betalningsombudet enligt de regler som gäller för identifiering i artikel 3.2.

Om ett betalningsombud har information som tyder på att en fysisk person som mottar en räntebetalning eller för vilken en räntebetalning ombesörjs kanske inte är den faktiska betalningsmottagaren och mottagaren inte kan hänföras till artikel 2.1 a) eller b) skall betalningsombudet vidta rimliga åtgärder för att fastställa den faktiska betalningsmottagarens identitet i enlighet med de regler som anges i artikel 3.2. Kan detta inte ske skall betalningsombudet betrakta den fysiska personen som den faktiske betalningsmottagaren.

4.3.3 Betalningsombudet

I direktivets artikel 4.1 anges att med betalningsombud avses varje ekonomisk aktör som betalar ränta eller sörjer för att ränta betalas till förmån för den faktiska betalningsmottagaren. Detta gäller oavsett om den ekonomiske aktören är gäldenär med avseende på den räntebärande fordran eller om denne av gäldenären eller den faktiska betalningsmottagaren fått i uppdrag att betala räntan eller sörja för att den betalas.

En ekonomisk aktör kan vara en fysisk eller juridisk person som betalar ränta i sin yrkesutövning eller affärsverksamhet. I begreppet ”sörja för att ränta betalas” innefattas då den ekonomiska aktören har i uppdrag att uppbära räntan på den faktiska betalningsmottagarens vägnar, alltså en form av inkassoombud. Syftet är alltså att se till att varje betalningsombud i en given kedja av mellanhänder kan identifieras. Om räntebetalningen görs via flera mellanhänder som fått i uppdrag av gäldenären eller den faktiska betalningsmottagaren att betala ränta eller sörja för att ränta betalas, avses med betalningsombud endast den sista

mellanhanden som betalar räntan direkt till eller sörjer för att räntan betalas direkt till förmån för den faktiska betalningsmottagaren. Banker eller andra inlånare är emellertid inte att anse som betalningsombud med avseende på räntebelopp med vilka de krediterar sina kunders konton, såvida de inte själva betalat räntan eller sörjt för att den betalas.

Betalningsombud vid mottagande av räntebetalningen

I artikel 4.2 utvidgas definitionen av begreppet betalningsombud. De subjekt som omfattas skall anses vara betalningsombud vid mottagandet av en räntebetalning och inte när de betalar räntan till en faktisk betalningsmottagare.

En ekonomisk aktör skall inte tillämpa bestämmelsen om han på grundval av giltiga officiella bevis som lämnats av subjektet har anledning att förmoda att fråga är om att subjektet är en juridisk person, med undantag för handelsbolag eller kommanditbolag, eller subjektets vinst beskattas enligt den allmänna ordningen för företagsbeskattning eller subjektet är ett fondföretag som auktoriserats enligt direktiv 85/611/EEG.

En möjlighet till undantag från att bli betraktad som betalningsombud vid mottagande av räntebetalningen ges i artikel 4.3 där direktivet ger medlemsstaterna möjlighet att genom interna regler föreskriva att ett subjekt under vissa förutsättningar kan välja att bli behandlat som ett fondföretag enligt punkten 2 c). För att den ekonomiske aktören skall veta att subjektet utnyttjat sig av denna möjlighet skall ett intyg utfärdas av den medlemsstat där subjektet är etablerat och överlämnas av subjektet till den ekonomiska aktören.

4.3.4 Behörig myndighet och territoriellt tillämpningsområde

Med behörig myndighet förstås enligt artikel 5 de myndigheter som medlemsstaterna anmält till kommissionen och i fråga om tredje land den behöriga myndigheten enligt bilaterala eller multilaterala skatteavtal eller i annat fall den myndighet som är behörig att utfärda intyg om skatterättsligt hemvist.

Direktivets tillämpningsområde anges i artikel 7. Direktivet är tillämpligt för räntor som betalas ut av ett betalningsombud som är etablerat inom det territorium där fördraget är tillämpligt i enlighet med artikel 299 i fördraget.

4.3.5 Räntebegreppet

I artikel 6 definieras begreppet räntebetalning.

I punkt 1 a) fastställs vilka fordringar som omfattas av direktivet. Definitionen omfattar räntor som betalats till eller krediterats ett konto och som härrör från fordringar av alla slag, med eller utan säkerhet genom inteckning och med eller utan rätt att få del av gäldenärens vinst, särskilt inkomster från statspapper och obligationer eller debentures, inklusive agiobelopp och vinster som är förenade med sådana värdepapper, obligationer eller debentures. Enligt punkt 1 b) omfattas

även upplupen eller kapitaliserad ränta från försäljning, återbetalning eller inlösen av fordringar som avses i a). Däremot skall straffavgifter på grund av sen betalning inte anses vara räntebetalningar.

I punkt 1 c) utvidgas definitionen av räntebetalningar till inkomster som härrör direkt från eller genom ett subjekt som avses i artikel 4.2 och som delas ut av fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG, subjekt som utnyttjar den rättighet som anges i artikel 4.3, och företag för kollektiva investeringar etablerade utanför det territorium som avses i artikel 7. Avsikten är att se till att de inkomster från sparande som erhålls indirekt via sådana företag och rättssubjekt också omfattas av direktivet.

Definitionen av räntebetalningar utvidgas ytterligare i punkt 1 d) till inkomster som realiserats vid försäljning, återbetalning eller inlösen av aktier eller andelar i fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG, subjekt som utnyttjar den rättighet som anges i artikel 4.3 och företag för kollektiva investeringar etablerade utanför det territorium som avses i artikel 7. Förutsättningen är dock att de direkt eller indirekt genom andra företag för kollektiva investeringar eller sådana subjekt som avses investerar mer än 40 procent av sina tillgångar i fordringar som avses i punkt 1 a).

Medlemsstaterna har dock rätt att i definitionen av ränta inbegripa sådana inkomster som anges i punkt 1 d) endast i den mån dessa inkomster svarar mot inkomster som direkt eller indirekt härrör från räntebetalningar i den mening som avses i punkt 1 a) och b).

Det kan förekomma situationer där betalningsombudet inte kan bestämma vilken del av de inkomster som avses i punkt 1 c) och d) som härrör från räntebetalningar. I punkt 2 föreskrivs därför att hela inkomstbeloppet skall anses vara en räntebetalning om betalningsombudet inte har några uppgifter om hur stor andel av inkomsterna som härrör från räntebetalningar.

Det kan även förekomma situationer där ett betalningsombud inte har några uppgifter om hur stor andel tillgångar de företag eller rättssubjekt som avses i punkt 1 d) har investerat i fordringar. Det kan t.ex. röra sig om ett utanför EU etablerat företag för kollektiva investeringar som vägrar att yppa sammansättningen av sina tillgångar. För sådana fall föreskrivs det i punkt 3 att den procentuella andelen skall anses vara mer än 40 procent. Om betalningsombudet inte kan avgöra hur stor inkomst den faktiska betalningsmottagaren har haft, skall inkomsten anses vara det belopp som erhållits vid försäljningen, inlösen eller återbetalningen av aktierna eller andelarna.

I punkt 4 finns ytterligare en utvidgning av definitionen av räntebetalning. Detta gäller när ränta betalas till eller krediteras ett konto som innehåller av ett subjekt enligt artikel 4.2 och om detta subjekt inte utnyttjar den rätt som anges i artikel 4.3. Räntan skall då anses vara en räntebetalning gjord av det subjektet.

Enligt punkt 5 skall när det gäller punkterna 1 b) och d) medlemsstaterna ha rätt att kräva att betalningsombud inom deras territorium beräknar räntan på årsbasis för en period som inte får överstiga ett år och att behandla sådan på årsbasis beräknad ränta som en räntebetalning, även om ingen försäljning, inlösen eller återbetalning sker under den perioden.

Punkt 6 innehåller en s.k. de minimis-regel. Enligt den får medlemsstaterna från definitionen av räntebetalning utesluta inkomster från fondföretag och rättssubjekt som har valt att bli behandlade som sådana företag enligt artikel 4.3 när den andel som dessa rättssubjekt investerat i fordringar inte överstiger 15 procent av deras respektive tillgångar. Om en medlemsstat utövar denna rätt skall detta vara bindande för de andra medlemsstaterna.

I punkterna 7 och 8 finns bestämmelser om vissa procentnivåer. Den procentuella andel som avses i punkt 1 d och punkt 3 skall vara 25 procent från och med den 1 januari 2011. De procentuella andelar som avses i punkt 1 d) och punkt 6 skall fastställas med hänvisning till placeringsinriktningen enligt de berörda företagens eller subjektens fondbestämmelser eller bolagsordning eller, i avsaknad av sådana, efter sammansättningen av de berörda företagens eller subjektens tillgångar.

4.3.6 Betalningsombudets skyldigheter

Direktivets artikel 3 innehåller en minimireglering i fråga om betalningsombudets skyldigheter att fastställa den faktiska betalningsmottagarens identitet och hemvist. De medlemsstater som så önskar får alltså införa striktare skyldigheter för betalningsombud etablerade inom deras respektive territorium. Regleringen skiljer sig åt när det gäller avtalsförbindelser som upprättats mellan betalningsombudet och mottagaren före den 1 januari 2004 respektive från och med detta datum.

Betalningsmottagarens identitet

När det gäller avtalsförbindelser som upprättats före den 1 januari 2004 skall betalningsombudet fastställa betalningsmottagarens namn och adress med hjälp av tillgängliga uppgifter, bl.a. i enlighet med de regler som uppställts till följd av rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder mot penningtvätt.

För senare avtalsförbindelser eller när någon egentlig avtalsförbindelse inte finns, en transaktion utförts från och med den 1 januari 2004, skall betalningsombudet fastställa betalningsmottagarens namn och adress samt i förekommande fall det skattenummer som tilldelats den faktiska betalningsmottagaren i den stat där denne har skatterättsligt hemvist. Dessa uppgifter skall fastställas på grundval av betalningsmottagarens pass eller officiella identitetskort. Finns det inte någon adress angiven i dessa handlingar skall adressen fastställas på grundval av någon annan giltig handling som den faktiska betalningsmottagaren uppvisar. Finns inte skattenumret i någon av de handlingar som anges eller i någon annan giltig handling som t.ex. ett intyg om skatterättslig hemvist, skall identitetsuppgifterna kompletteras med uppgift om födelsedatum och födelseort enligt uppgifter i passet eller det officiella identitetskortet.

Betalningsmottagarens hemvist

Den faktiska betalningsmottagarens hemvist skall anses vara det land där han har sin fasta adress. När det gäller avtalsförbindelser som upprättats före den 1 januari 2004 skall betalningsombudet fastställa betalningsmottagarens hemvist med hjälp av tillgängliga uppgifter bl.a. i enlighet med de regler som uppställts till följd av rådets direktiv 91/308/EEG.

För senare avtalsförbindelser eller då avtalsförbindelser inte finns, transaktioner utförts från och med den 1 januari 2004 skall betalningsombudet fastställa betalningsmottagarens hemvist på grundval av den adress som anges i passet eller det officiella identitetskortet eller, vid behov, på grundval av någon annan giltig identitetshandling som betalningsmottagaren företer enligt ett särskilt system. För fysiska personer som uppvisar ett pass eller ett officiellt identitetskort utfärdat av en medlemsstat och som förklarar sig ha hemvist i ett tredje land, skall hemvistet fastställas på grundval av ett hemvistintyg utfärdat av den behöriga myndigheten i det aktuella tredje landet. Företes inte något sådant intyg anses betalningsmottagaren ha hemvist i den medlemsstat som har utfärdat passet eller den officiella identitetshandlingen. Syftet med denna bestämmelse är att förhindra att enskilda personer vars anknytning till en medlemsstat är känd undviker att direktivet tillämpas på dem genom att de felaktigt hävdar att de har sitt hemvist i tredje land.

4.3.7 Betalningsombudets skyldigheter att lämna uppgifter

Direktivet innehåller bestämmelser om vilka uppgifter betalningsombudet åtminstone skall lämna till den behöriga myndigheten i den stat där betalningsombudet är etablerat när den faktiska betalningsmottagaren har hemvist i en annan stat. I artikel 8 i direktivet anges vad uppgiftsskyldigheten omfattar. Betalningsombudet skall lämna uppgifter om betalningsmottagarens identitet och hemvist i enlighet med det förfarande som beskrivits ovan under avsnitt 4.3.6. Vidare skall uppgifter lämnas om betalningsombudets namn och adress. När det gäller själva räntebetalningen skall uppgift lämnas om den faktiska betalningsmottagarens kontonummer eller, om något sådant inte finns, identifierande uppgifter om den räntebärande fordran, samt upplysningar om räntebetalningen i enlighet med artikel 8.2.

De uppgifter som betalningsombudet skall lämna om räntebetalningen enligt artikel 8.2 skall åtminstone innehålla en uppdelning av räntorna enligt följande kategorier och innefatta följande information.

a) Beloppet på den betalda eller krediterade räntan enligt direktivets artikel 6.1 a), dvs. betalade eller krediterade räntor som härrör från fordringar av alla slag dock inte straffavgifter för försenade betalningar.

b) Beloppet på den ränta eller inkomst som avses i artikel 6.1 b) eller 6.1 d), dvs. upplupen eller kapitaliserad ränta från försäljning, återbetalning eller inlösen av de fordringar som nämnts ovan under a), eller inkomster som realiserats vid försäljning, återbetalning eller inlösen av aktier eller andelar i fondföretag som auktoriserats enligt direktiv 85/611/EEG, subjekt som valt att bli behandlade som sådana fondföretag

enligt direktivets artikel 4.3 eller företag för kollektiva investeringar etablerade utanför det territorium som avses i artikel 7. Detta förutsätter dock att de aktuella företagen och subjekten antingen direkt eller indirekt genom andra företag för kollektiva investeringar eller sådana subjekt som avses ovan investerar med mer än 40 procent av sina tillgångar i fordringar som avses i artikel 6.1 a) i direktivet. Alternativt kan betalningsombudet lämna information på hela beloppet vid försäljningen, inlösen eller återbetalningen.

c) Beloppet på den inkomst som avses i artikel 6.1 c), dvs. inkomster som härrör från räntebetalningar antingen direkt eller indirekt genom ett subjekt som avses i artikel 4.2 (betalningsombud vid mottagande av räntebetalningen) och som delas ut av ett fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG, ett subjekt som enligt artikel 4.3 utnyttjar möjligheten att bli behandlad som ett sådant fondföretag eller ett företag för kollektiva investeringar som är etablerade utanför det territorium som avses i artikel 7. Betalningsombudet kan också lämna uppgift på hela utdelningsbeloppet.

d) Beloppet på den ränta som är hänförlig till var och en av de medlemmar i det subjekt som avses i artikel 4.2 (och som är betalningsombud vid mottagande av räntebetalningen) om de uppfyller villkoren för att utgöra en räntebetalning enligt direktivet så som de anges i artiklarna 1.1 och 2.1.

e) Beloppet på den årsbasis beräknade räntan om en medlemsstat utnyttjar möjligheten att kräva att ett betalningsombud beräknar räntan på årsbasis för en period som inte överstiger ett år avseende upplupen eller kapitaliserad ränta från försäljning, återbetalning eller inlösen av fordringar som avses i artikel 6.1 a) eller inkomster som realiseras vid försäljning, återbetalning eller inlösen av aktier eller andelar under de förutsättningar som anges i artikel 6.1 d). Detta gäller även om ingen försäljning, inlösen eller återbetalning sker under perioden.

4.3.8 Informationsutbyte mellan behöriga myndigheter

I artikel 9 i direktivet anges att informationsutbytet skall ske genom att den behöriga myndigheten i den stat där betalningsombudet är etablerat vidarebefordrar de uppgifter som betalningsombudet samlat in till den behöriga myndigheten i den stat där den faktiska betalningsmottagaren har sitt hemvist.

Informationsutbytet är automatiskt och uppgifterna skall vidarebefordras minst en gång om året senast sex månader efter beskattningsårets utgång i betalningsombudets medlemsstat. Informationen skall alltså inte tillhandahållas endast på begäran. I punkten 3 anges särskilt att bestämmelserna i rådets direktiv 77/799/EEG av den 19 december 1977 om ömsesidigt bistånd av medlemsstaternas behöriga myndigheter i fråga om direkt beskattning, vissa punktskatter och skatter på försäkringspremier skall tillämpas på informationsutbytet i den mån det nu aktuella sparandedirektivet inte innehåller bestämmelser som avviker från direktivet 77/799/EEG. Särskilt anges också att det undantag från informationsskyldighet som anges i artikel 8 i direktiv 77/799/EEG inte skall tillämpas på de uppgifter som skall tillhandahållas

enligt sparandedirektivet. Denna bestämmelse reglerar en möjlighet att begränsa informationsutbyte på grund av att man t.ex. av praktiska eller juridiska skäl är förhindrad att lämna informationen.

4.3.9 Konsekvenser för svensk lagstiftning

För att möjliggöra ett informationsutbyte krävs det att de uppgifter som skall överlämnas finns tillgängliga för den behöriga myndigheten. Detta förutsätter att det finns en skyldighet för betalningsombuden att lämna uppgifterna, alltså en form av kontrolluppgiftsskyldighet. De betalningsombud som typiskt sett kommer att omfattas av direktivet är framförallt banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag. Eftersom de faktiska betalningsmottagare som har skatterättslig hemvist i Sverige inte omfattas av direktivet krävs det en granskning om svensk lagstiftning uppfyller direktivets krav för de med skatterättslig hemvist utanför Sverige.

I inkomstskattelagen (1999:1229) skiljer man mellan obegränsat och begränsat skattskyldiga. Som obegränsat skattskyldig räknas i huvudsak den som är bosatt i Sverige, den som har stadigvarande vistats i Sverige eller den som har väsentlig anknytning till Sverige och som tidigare har varit bosatt i Sverige. Den som är obegränsat skattskyldig är skattskyldig för alla sina inkomster i Sverige och från utlandet. Begränsat skattskyldig är den som inte är obegränsat skattskyldig.

Redan i dag finns det bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet för personer som är begränsat skattskyldiga i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Enligt 12 kap. 2 § den lagen skall kontrolluppgifter enligt bl.a. 8 kap. 1–6 §§ samma lag även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga. Sistnämnda bestämmelser gäller ränteinkomster och fordringsrätter. I lagen finns även ytterligare bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet för fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga.

Det som omfattas av 8 kap. 1–6 §§ lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter inbegriper dock inte hela räntebegreppet enligt direktivet. Sådan avkastning som kontrolluppgift skall lämnas om enligt bestämmelser i 9 och 10 kapitlena kan också omfattas. Kontrolluppgiftsskyldigheten avseende begränsat skattskyldiga måste därför utvidgas till 9 och 10 kap., se avsnitt 10.2. Räntebegreppet får emellertid även anses omfatta annan avkastning än ränta, utdelning och kapitalvinst. Sådan avkastning finns t.ex. avseende aktieindexobligationer. Någon kontrolluppgiftsskyldighet för detta finns inte i dag, varför sådan föreslås införas, se avsnitt 7. Enligt 12 kap. 2 § andra stycket lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall i kontrolluppgiften, utöver de uppgifter som anges i bl.a. 8 kap., uppgift lämnas om mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande.

Enligt 8 kap. 3 § inkomstskattelagen är vinstdragningar på svenska premieobligationer skattefria liksom vinster i svenska lotterier. En vinst i dragning på premieobligation (inte att förväxla med kapitalvinst vid försäljning av obligationen) får därför betraktas som en ren lotterivinst.

En sådan lotterivinst kan inte anses omfattas av räntebegreppet i direktivet.

De möjligheter i artiklarna 6.1 d) sista stycket och 6.6 att begränsa direktivets tillämplighetsområde finns inte skäl att använda för Sverige. Svenska Bankföreningen, Fondbolagens förening och Svenska Fondhandlareföreningen har i sitt remissyttrande avstyrkt förslaget om att inte införliva direktivets de minimis-regel i artikel 6.6. Föreningarna har anfört att förslaget innebär en konkurrensnackdel i förhållande till flertalet andra EU-medlemsstater.

De räntebetalningar som medlemsstaterna har möjlighet att göra undantag för är sådana räntor som skall tas upp till beskattning här i Sverige. Det är således inte enbart sparandedirektivet som föranleder kontrolluppgiftsskyldigheten utan även våra egna skatteregler.

Med uttrycket den behöriga myndigheten avses ministern med ansvar för skattefrågor eller den som företräder honom. Detta följer av rådets direktiv 77/799/EEG. Enligt lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden är Skatteverket behörig myndighet bl.a. i fråga om utbyte av upplysningar vid handräckning inom EU. Något ytterligare behov av lagstiftning med anledning av direktivets bestämmelser om behörig myndighet kan därför inte anses föreligga.

4.4 Övergångsbestämmelser

Under en övergångsperiod skall Belgien, Luxemburg och Österrike inte vara skyldiga att tillämpa bestämmelserna om informationsutbyte i direktivets kapitel II. De skall emellertid erhålla information från de andra medlemsstaterna enligt reglerna om informationsutbyte. I stället skall de tre staterna ta ut en källskatt och överföra 75 procent av intäkterna till den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist. Artiklarna 10–14 innehåller därför bestämmelser om källskatt. I artikel 15 finns reglerat vad som gäller för vissa överlåtbara skuldebrev (grandfathering clause).

4.4.1 Övergångsperioden

I artikel 10 anges att övergångsperioden börjar den dag som direktivet skall börja tillämpas enligt artikel 17.2 och 17.3. Övergångsperioden skall upphöra att gälla vid utgången av det första hela beskattningsåret efter det senare av två olika datum. Det första datumet är den dag då avtal träder i kraft mellan EG och det sista av länderna Schweiz, Liechtenstein, San Marino, Monaco och Andorra om informationsutbyte på begäran i överensstämmelse med OECD:s modellavtal för utbyte av information om skattefrågor av den 18 april 2002 vad avser räntebetalningar såsom de definieras i direktivet. Det andra datumet är den dag som rådet fastslår att USA har förbundit sig att utbyta information på begäran i överensstämmelse med OECD:s modellavtal vad avser räntebetalningar såsom de definieras i direktivet.

Belgien, Luxemburg och Österrike kan ensidigt välja att när som helst under övergångsperioden tillämpa bestämmelserna i kapitel II varvid de inte längre skall tillämpa källskatt.

4.4.2 Källskatt

Under övergångsperioden skall Belgien, Luxemburg och Österrike ta ut en källskatt på 15 procent under de första tre åren av övergångsperioden, 20 procent under de följande tre åren och 35 procent därefter. Av intäkterna skall 25 procent behållas av de tre länderna medan 75 procent av intäkterna skall överföras till den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren av räntan har hemvist. Överföringarna skall göras senast sex månader efter utgången av beskattningsåret i betalningsombudets medlemsstat.

Att källskatt tas ut av betalningsombudets medlemsstat hindrar enligt artikel 11.4 inte den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist från att beskatta de inkomster som betalningsmottagaren erhållit. Medlemsstaten är emellertid skyldig att undanröja eventuell dubbelbeskattning. Artiklarna 11 och 12 innehåller vidare bestämmelser som riktar sig till de medlemsstater som tillämpar källskatt samt dess betalningsombud.

Undantag från källskatteförfarandet

Det finns två förfaranden för att undvika källskatt. De medlemsstater som tar ut källskatt skall föreskriva ett eller båda av de två förfarandena. Det ena förfarandet innebär att den faktiska betalningsmottagaren uttryckligen bemyndigar betalningsombudet att lämna och vidarebefordra uppgifter i enlighet med kapitel II. Det andra förfarandet innebär att den faktiska betalningsmottagaren för sitt betalningsombud företer ett intyg från den behöriga myndigheten i den medlemsstat där betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist. I artikel 13.2 finns bestämmelser om intyget. Ett sådant skall gälla högst tre år och utfärdas inom två månader efter att en betalningsmottagare begär det. Intyget skall innehålla uppgift om betalningsmottagarens namn, adress och skattenummer eller om detta saknas födelsedatum och födelseort, betalningsombudets namn och adress samt betalningsmottagarens kontonummer eller om sådant saknas värdepappers identifieringsuppgifter.

Undanröjande av dubbelbeskattning

Det är den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist som är skyldig att enligt artikel 14 undanröja sådan dubbelbeskattning som kan uppstå till följd av den källskatt som avses i artikel 11. Medlemsstaten skall bevilja avräkning motsvarande det belopp som tagits ut i källskatt. Om det uttagna skattebeloppet överstiger det skattebelopp som skall betalas, skall medlemsstaten återbetala det överskjutande källskattebeloppet till betalningsmottagaren. Ett exempel. Om beloppet på källskatten är 10 enheter och beloppet på

den skatt som skall betalas i hemvistmedlemsstaten är 15 enheter, skall hemvistmedlemsstaten kreditera hela källskattebeloppet (den skatt som återstår att betala i hemvistmedlemsstaten är $15 - 10 = 5$). Om källskattebeloppet är 15 enheter och det skattebelopp som skall betalas är 10 enheter skall medlemsstaten kreditera 10 enheter av källskatten (den skatt som återstår att betala i hemvistmedlemsstaten är $10 - 10 = 0$) och återbetala de överskjutande 5 enheterna av källskatten till den faktiska betalningsmottagaren.

Om räntan, utöver den källskatt som avses i artikel 11, varit föremål för andra typer av källskatt och hemviststaten beviljar skatteavdrag för sådan källskatt i enlighet med den nationella lagstiftningen eller enligt skatteavtal skall denna källskatt avräknas först. Ett exempel. Ett betalningsombud i medlemsstat A betalar ränta till en faktisk betalningsmottagare i medlemsstat B på en fordran som har emitterats i medlemsstat C. Medlemsstat C tar ut källskatt på gäldenärnivå motsvarande 15 enheter. Medlemsstat A tar sedan ut källskatt på 20 enheter i enlighet med artikel 11. Den skatt som skall betalas i medlemsstat B är 25 enheter. Medlemsstat B måste i enlighet med punkt 3 först kreditera den källskatt på gäldenärnivå på 15 enheter som tagits ut i medlemsstat C (den skatt som återstår att betala i medlemsstat B är $25 - 15 = 10$). Medlemsstat B måste därefter undanröja eventuell dubbelbeskattnings till följd av att medlemsstat A påför källskatt. I enlighet med artikel 14.2 skall medlemsstat B kreditera 10 enheter av källskatten (den skatt som återstår att betala i hemvistmedlemsstaten är $10 - 10 = 0$) och återbetala de överskjutande 10 enheterna källskatt till den faktiska betalningsmottagaren.

Grandfathering clause

I artikel 15 och bilagan till direktivet finns bestämmelser om vissa överlåtbara skuldebrev. Under övergångsperioden som anges i artikel 10, men senast den 31 december 2010 skall inhemska och internationella obligationer och andra överlåtbara skuldebrev som emitterats första gången före den 1 mars 2001 eller för vilka de ursprungliga emissionsprojekten har godkänts före den tidpunkten inte anses vara fordringar enligt artikel 6.1 a) under förutsättning att inga ytterligare emissioner av sådana överlåtbara skuldebrev görs före den 1 mars 2002 eller senare. Om övergångsperioden fortsätter efter den 31 december 2010 skall emellertid artikel 15 fortfarande gälla för vissa överlåtbara skuldebrev. I de fall överlåtbara skuldebrev emitterats den 1 mars 2002 eller senare av regering eller ett närstående rättssubjekt som agerar som myndighet eller vars roll erkänns i ett internationellt avtal enligt definitionen i bilagan till direktivet skall emissionen i sin helhet anses vara en fordran enligt artikel 6.1 a). Artikel 15 utgör dock inte hinder för medlemsstaterna att beskatta inkomster från de aktuella överlåtbara skuldebrev i enlighet med den nationella lagstiftningen.

4.4.3 Konsekvenser för svensk lagstiftning

Regeringens förslag: Skattebetalningslagen (1997:483) skall kompletteras med en bestämmelse om att enskild som beskattats för ränteinkomster i Sverige och samtidigt har betalat källskatt på denna inkomst enligt sparandedirektivet skall få källskatten återbetald.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Skatteverket, FAR* och *Företagarna* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Direktivets bestämmelser om undanröjande av källskatt för de som betalat källskatt i Belgien, Luxemburg och Österrike men samtidigt betalat skatt i Sverige innebär att det som betalats som källskatt skall återbetalas. Om preliminär skatt uttagits i Sverige under ett år görs kommande år, sedan den slutliga skatten bestämts, en avstämning av skattekontot. Det kan därför vara lämpligt att innan denna avstämning görs beakta källskatt som betalats till följd av direktivet. I 11 kap. 14 § andra stycket 1 skattebetalningslagen (1997:483) anges att innan avstämning av skattekontot görs skall Skatteverket från den slutliga skatten göra avdrag för vissa skatter, t.ex. skatt som överförts från stat med vilken Sverige har ingått överenskommelse om uppbörd och överföring av skatt. Källskatt enligt direktivet är just sådan skatt som överförts till Sverige. Det är dock tveksamt om nuvarande bestämmelse i skattebetalningslagen om överenskommelse om uppbörd och överföring av skatt omfattar direktiv. Ett nytt moment bör därför föras in i tidigare nämnda bestämmelse i skattebetalningslagen genom att avdrag från den slutliga skatten skall göras även för ”skatt som avser sådana återbetalningar som skall göras enligt rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar”.

Vad gäller de två förfaranden för att undvika källskatt som gäller enligt direktivet är det upp till Belgien, Luxemburg och Österrike att föreskriva att ett eller båda förfarandena kan användas. I den mån de föreskriver förfarandet att betalningsmottagaren skall förete intyg från den behöriga myndigheten får det anses ligga inom Skatteverkets serviceskyldighet att utfärda ett intyg som uppfyller direktivets krav.

När det gäller direktivets bestämmelse med “grandfathering clause” finns det enligt uppgift inte några fordringar som med stöd av bestämmelsen inte anses vara fordringar enligt artikel 6.1 a). Någon lagstiftning krävs således inte.

4.5 Övriga bestämmelser

I artiklarna 16–20 finns bestämmelser om andra källskatter, införlivande, översyn samt slutbestämmelser om ikraftträdande och adressater.

Andra källskatter

Direktivet utgör inte hinder för medlemsstaterna att i enlighet med den nationella lagstiftningen eller skatteavtal ta ut andra typer av källskatt än som avses i artikel 11.

Införlivande

Direktivet skall tillämpas från och med den 1 januari 2005 om två villkor är uppfyllda. För det första skall Schweiz, Liechtenstein, San Marino, Monaco och Andorra från och med samma tidpunkt tillämpa åtgärder likvärdiga med dem som finns i direktivet i enlighet med de avtal som de ingått med Europeiska gemenskapen, enligt enhälliga beslut av rådet. För det andra skall alla avtal eller andra arrangemang vara klara, i vilka det föreskrivs att alla berörda beroende eller associerade territorier (Kanalöarna, Isle of Man och de beroende eller associerade territorierna i Västindien), från och med samma tidpunkt tillämpar automatiskt utbyte av information på samma sätt som föreskrivs i kapitel II i detta direktiv, (eller under den övergångsperiod som anges i artikel 10 tillämpar en källskatt på samma villkor som finns i artiklarna 11 och 12). Rådet skall senast sex månader före den 1 januari 2005 enhälligt besluta om huruvida de båda villkoren kommer att uppfyllas. Om rådet inte beslutar att villkoren kommer att uppfyllas skall rådet på förslag av kommissionen med enhällighet fastställa en ny tidpunkt från vilken direktivet skall tillämpas. Rådet har – efter att ha konstaterat att villkoren inte var uppfyllda – fastställt en ny tidpunkt till den 1 juli 2005. Därmed är bestämmelsen om att senast sex månader före direktivets beslutade tillämplighet kunna fastställa en ny tidpunkt inte längre möjlig att tillämpa. Eftersom direktivets tillämplighet fortfarande är beroende av att de två villkoren är uppfyllda finns det emellertid inte något som hindrar rådet att när som helst fatta beslut om nytt datum för tillämplighet om exv. något land utanför EU inte hinner tillämpa sitt avtal från den 1 juli 2005.

Översyn

Kommissionen skall vart tredje år till rådet överlämna en rapport om tillämpningen av direktivet. Vid behov skall kommissionen föreslå ändringar av direktivet för att bättre sörja för en faktisk beskattning av inkomster från sparande och eliminera oönskade snedvridningar av konkurrensen.

5 Kontrolluppgift om ränta, fordringsrätt och skuld

5.1 Gällande rätt

Kontrolluppgifter om ränta, fordringsrätt och skuld är reglerade i 8 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Kontrolluppgift om ränteinkomster och fordringsrätter skall lämnas för fysiska personer och dödsbon (1 och 2 §§). Kontrolluppgift skall lämnas av andra juridiska personer än dödsbon och av fysiska personer om utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör utgift i dennes

näringsverksamhet (2 §). Motsvarande gäller för ränteutgifter och skulder (7–8 §§). Om räntan utgör inkomst i en näringsverksamhet som en fysisk person bedriver skall således den fysiska personen lämna en kontrolluppgift.

I fråga om fordringsrätt skall, även om någon ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats, kontrolluppgift om fordringsrätten lämnas av den som för ett avstämningsregister eller motsvarande, dvs. av centrala värdepappersförvarare, värdepappersinstitut och andra som för register eller har antecknat vem som är innehavare av en fordringsrätt (3 §).

Kontrolluppgift om inkomstränta och fordringsrätt behöver inte lämnas för konton i vissa fall (4 §). Det gäller konton för vilket det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985 om räntan understiger 100 kronor under året. Om den sammanlagda räntan på andra konton understiger 100 kronor under året för en person behöver heller inte någon kontrolluppgift lämnas. Kontrolluppgift behöver inte lämnas för skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och pensionssparkonto.

5.2 Dödsbons skyldighet att lämna kontrolluppgift

Regerings förslag: Kontrolluppgift om räntor, fordringsrätter och skulder skall lämnas av dödsbon om räntan utgör utgift eller inkomst i en näringsverksamhet som dödsboet bedriver.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren*, *Skatteverket* och *FAR* tillstyrker förslaget. *Företagarna* avstyrker förslaget med hänvisning till att det är en onödig administrativ börda. *Svenska Bankföreningen*, *Fondbolagens Förening* och *Svenska Fondhandlareföreningen* ställer sig bakom Företagarnas kritik. *Lantbrukarnas Riksförbund* avstyrker förslaget och anför att förenklingskäl och kontrollaspekter talar för att kontrolluppgiftsskyldigheten snarare bör slopas för småföretagare än utvidgas.

Skälen för regeringens förslag: Kontrolluppgifter om räntor, fordringsrätter och skulder lämnas av alla juridiska personer utom dödsbon. Sådana kontrolluppgifter lämnas också av fysiska personer om räntan utgör inkomst eller utgift i en näringsverksamhet som bedrivs av den fysiska personen. Alla näringsidkare lämnar således de nu aktuella kontrolluppgifterna med undantag för dödsbon som bedriver näringsverksamhet. I förarbetena till gällande lagstiftning (prop. 2001/02:25) har inte närmare motiverats varför dödsbon är undantagna.

När en person som bedriver näringsverksamhet avlider avvecklas i regel verksamheten eller övertas av någon annan. Det förekommer dock att verksamheten bedrivs vidare i dödsboets regi under en kortare eller längre tid. Även om det kan tyckas oskäligt att belasta dödsbodelägare som inte har för avsikt att fortsätta med verksamheten med kontrolluppgiftsskyldigheten, finns det många andra fall där det saknas skäl att ha ett undantag i förhållande till andra näringsidkare. Om dödsbodelägarna är i behov av hjälp för att fullgöra de åligganden näringsverksamheten medför har de alltid möjlighet att begära att rätten förordnar en boutredningsman att handha förvaltningen.

Några remissinstanser har tagit upp frågan om den ökade administrativa börda det innebär för dödsbon. En kontrolluppgiftsskyldighet innebär alltid en viss börda för den som skall lämna uppgiften. Denna börda måste vägas mot den nytta uppgiftslämnandet har. Alla kontrolluppgifter som kan förtryckas på självdeklarationen innebär en mindre börda för den skattskyldige och för Skatteverket. Det är också av betydelse att det finns en kontinuitet i kontrolluppgiftslämnandet, dvs. en kontrolluppgift om en fordringsrätt bör lämnas varje år så länge som fordringsrätten finns kvar. Det saknas därför skäl för att dödsbon som bedriver näringsverksamhet inte skall lämna kontrolluppgifter om räntor, fordringsrätter och skulder i samma omfattning som andra näringsidkare. Således förslås att kontrolluppgiftsskyldigheten i det avseendet utvidgas till att avse även dödsbon.

5.3 Kontrolluppgift om fordringsrätt

Regeringens förslag: Kontrolluppgift om fordringsrätt skall lämnas även för konton där den sammanlagda räntan understiger 100 kronor om fordringsrätternas belopp överstiger 10 000 kronor. Kontrolluppgiften skall lämnas av kreditinstitut.

Promemorians förslag: Kontrolluppgift om ränta och fordringsrätt skall lämnas även för konton där den sammanlagda räntan understiger 100 kronor om fordringsrätternas belopp överstiger 1 000 kronor.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren* tillstyrker förslaget. *Skatteverket* förordar att beloppsgränsen höjs till ett avsevärt högre belopp och att gränsen för skattefrihet för alla räntor behålls utan någon ändring. *FAR* tillstyrker förslaget. *Svenska Bankföreningen*, *Fondbolagens Förening* och *Svenska Fondhandlareföreningen* avstyrker förslaget men kan ställa sig bakom att det införs en kontrolluppgiftsskyldighet för den typ av konton där ränta inte tillgodoräknas årligen utan ackumuleras och tillgodoräknas först efter några år. *Fastighetsägarna Sverige*, *Svensk Industriförening* och *Svenskt Näringsliv* föreslår att, om kontrolluppgiftsskyldigheten skall införas, den utformas i enlighet med vad *Svenska Bankföreningen* m.fl. tidigare har föreslagit. *Företagarna* avstyrker förslaget och anför att beloppsgränsen bör sättas betydligt högre. *Lantbrukarnas Riksförbund* förordar en högre beloppsgräns men har i sak inget att erinra mot principen under förutsättning att småföretag undantas från tillämpningen. *Svenska Revisorsamfundet SRS* avstyrker förslaget att kontrolluppgift om fordringsuppgifter skall lämnas för småbelopp men har i princip inget emot att kontrolluppgiftsskyldigheten utvidgas till fordringsrätter där räntor inte har betalats ut. Enligt samfundets mening bör grundbeloppet för att lämna kontrolluppgift höjas väsentligt. *VPC AB* har synpunkter på lagtextens utformning och anför att begreppet fordringsrätt bör bytas ut.

Skälen för regeringens förslag: Kontrolluppgift skall lämnas om fordringsrätt och ränta av den som har betalat ut eller tillgodoräknat räntan. Om någon ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats skall kontrolluppgift ändå lämnas om fordringsrätten av vissa särskilt angivna. Det gäller den som för avstämningsregister eller motsvarande, dvs.

centrala värdepappersförvarare, värdepappersinstitut och andra som för register eller har antecknat vem som är innehavare av en fordringsrätt. Från denna uppgiftsskyldighet finns några undantag. Kontrolluppgift behöver inte lämnas om konton för vilka det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985 om räntan understiger 100 kronor under året. Kontrolluppgift behöver heller inte lämnas om den sammanlagda räntan på andra konton understiger 100 kronor under året för en person.

Skatteverket har förslagit att kontrolluppgiftsskyldigheten om fordringsrätter när någon ränta inte har betalats ut eller tillgodoförts skall utvidgas när det gäller konton som benämns framtidskonto, fasträntekonto eller liknande. Gemensamt för dessa konton är att någon ränta inte tillgodoräknas årligen utan ackumuleras och tillgodoräknas först efter några år. De innestående medlen på kontona kan vara stora och uppgift om dem av betydelse för beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten.

Det kan vara svårt att göra avgränsningen till andra typer av konton där ränta inte har betalats ut eller tillgodoförts under året. Samtidigt är det av stort värde för beskattningsmyndigheten att få kontrolluppgift om kontobehållning av betydelse för beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten oavsett typen av konto och huruvida ränta tillgodoräknas eller inte. Kontrolluppgift om behållning på konton bör därför alltid lämnas när det är fråga om större belopp. Den beloppsgräns som föreslogs i promemorian ansågs av flera remissinstanser som alltför låg. Skatteverket har i sitt yttrande resonerat utifrån en beloppsgräns på 10 000 kronor vilket skulle motsvara den beloppsgräns som finns för räntor (8 kap. 8 § inkomstskattelagen [1999:1229]). Förmögenhetsskatten på 10 000 kronor motsvarar inkomstskatten på räntor om 500 kronor. Regeringen anser att beloppet är en lämplig gräns för när kontrolluppgift bör lämnas.

För att undvika att kontrolluppgift lämnas om räntor som uppgår till mindre belopp och som idag är skattefria bör utvidgningen av kontrolluppgiftsskyldigheten begränsas till att avse fordringsrätten. Undantaget för räntor som sammanlagt understiger 100 kronor bör kvarstå. Skyldigheten att lämna kontrolluppgift om behållningen på konton bör omfatta banker och andra kreditmarknadsföretag, dvs. kreditinstitut.

6 Kontrolluppgift om avkastning och innehav av delägarätter

6.1 Gällande rätt

Kontrolluppgifter om avkastning och innehav av delägarätter är reglerade i 9 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Kontrolluppgift skall lämnas om innehav av delägarätter samt om utdelning och ränta på innehavet (1 §).

Kontrolluppgift om utdelning eller ränta skall lämnas för sådana fysiska personer och dödsbon som har mottagit eller tillgodoräknats utdelningen eller räntan (2 §). Kontrolluppgift om innehav av delägarätter skall lämnas för sådana fysiska personer och dödsbon som hos den uppgiftsskyldige är antecknade som innehavare av delägarätterna vid årets utgång (3 §). Kontrolluppgift skall inte lämnas om tillgångar på pensionssparkonto (5 §). Om någon utdelning eller ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats, skall kontrolluppgift om innehav lämnas endast om delägarätterna är marknadsnoterade (5 §).

Kontrolluppgiften skall lämnas av den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelningen eller räntan (4 §). Om någon utdelning eller ränta inte har betalats ut eller tillgodoförts skall värdepappersinstitutet eller någon annan hos vilka delägarätterna förvaras i depå eller är registrerade på konto lämna kontrolluppgiften.

6.2 Överväganden

Regeringens bedömning: Skyldighet att lämna kontrolluppgift om onoterade delägarätter i de fall någon utdelning inte har betalats ut eller tillgodoräknats bör inte införas.

Promemorians förslag: Kontrolluppgift om onoterade delägarätter skall lämnas även om någon utdelning inte har betalats ut eller tillgodoräknats. Kontrolluppgiften skall i första hand lämnas av centrala värdepappersförvarare eller värdepappersinstitut eller andra hos vilka delägarätterna förvaras i depå eller är registrerade på konto. Om inte någon av dessa lämnar kontrolluppgiften skall aktiebolaget eller den ekonomiska föreningen till vilken delägarätten hänförs lämna uppgiften.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren*, *Skatteverket* och *FAR* tillstyrker förslaget. *Länsrätten i Stockholms län* vidhåller vad de tidigare har anfört om att förslaget rimmar illa med det arbete som pågår med att förenkla regler för små företag och att minska den administrativa bördan för dem men anser inte att det ger anledning till att avstyrka förslaget. *Företagarna* motsätter sig att företag som inte är avstämningsbolag skall lämna uppgifter om innehav av delägarätter i bolaget med hänvisning till att det medför onödiga administrativa kostnader. *Fastighetsägarna Sverige*, *Svensk Industriförening* och *Svenskt Näringsliv* anser det högst olämpligt att utsträcka kontrolluppgiftsskyldigheten till onoterade delägarätter. Föreningarna anför att eftersom delägare i onoterade bolag och uppgiftslämnare ofta är samma person eller tillhör samma närståendekrets förefaller uppgiftslämnandet ur en kontrollaspekt som meningslös. Föreningarna anför vidare att det blir en stor mängd meningslösa kontrolluppgifter om delägare i ekonomiska föreningar hos vilka det inte alltid finns en upparbetad administration för sådan hantering. *Svenska Bankföreningen*, *Fondbolagens Förening* och *Svenska Fondhandlareföreningen* har inget att invända mot förslaget men anför att de har svårt att inse behovet av en så pass omfattande kontrolluppgiftsskyldighet som föreslås och att det i många fall kan bli svårt att finna korrekta värden att lämna. *Lantbrukarnas Riksförbund* har inget att erinra mot förslaget till den del det avser skyldighet för

värdepappersförvarare, värdepappersinstitut eller andra hos vilka delägarrätterna förvaras i depå eller registrerade på konto men avstyrker förslaget i den del det innebär att kontrolluppgift skall lämnas av det aktiebolag eller den ekonomiska förening till vilken delägarrätten hänför sig. *Svenska Revisorsamfundet SRS* föreslår att undantag införs så att de uppgifter som lämnas på blankett K10 och inkomstdeklarationer inte omfattas av kontrolluppgiftsskyldigheten. *Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF* avstyrker förslaget.

Skälen för regeringens bedömning: Kontrolluppgift skall lämnas om marknadsnoterade delägarrätter även om någon utdelning eller ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats. Kontrolluppgiftsskyldigheten är motiverad utifrån förmögenhetsberäkningen. Onoterade delägarrätter skall däremot inte alltid tas upp som tillgång vid beräkningen av den skattepliktiga förmögenheten. Värdet av andelen kan också vara svår att kontrollera. Någon skyldighet att lämna kontrolluppgift har inte heller ansetts vara nödvändig i annat fall än om utdelning eller ränta har betalats ut eller tillgodoräknats.

De skäl som skulle kunna motivera en kontrolluppgiftsskyldighet även för onoterade delägarrätter är att om en kontrolluppgift om innehav av en delägarrätt har lämnats ett år men inte lämnas nästa torde delägarrätten ha avyttrats. Skatteverket skulle på så sätt kunna kontrollera att avyttringen redovisas. Skatteverket har i sitt remissyttrande också framhållit att kontrolluppgiftsskyldigheten skulle ge en kontinuitet i uppgiftslämnandet även de år någon utdelning inte sker.

Skatteverket har särskilt framhållit att det är svårt att kontrollera om aktier i onoterade kuponbolag har sålts. Några särskilda skäl för att införa kontrolluppgiftsskyldigheten för innehav av andelar i ekonomiska föreningar har inte framförts. Antalet ekonomiska föreningar uppgår till drygt 100 000 stycken. En stor del av dessa kan antas bedriva verksamhet av sådan karaktär att uppgift om innehav av andelar i föreningen skulle sakna betydelse för beskattningen. Fastighetsägarna Sverige, Svensk Industriförening och Svenskt Näringsliv har särskilt lyft fram olika konsumentföreningar och föräldravardagshem. Det kan ifrågasättas om det finns skäl att införa en kontrolluppgiftsskyldighet för alla dessa utan en närmare utredning av behovet.

Det som kvarstår är uppgifter om aktier i svenska aktiebolag som inte är avstämningsbolag. Även här kan behovet ifrågasättas. Fåmansföretag skall i sin självdeklaration lämna uppgifter om varje delägars andelsinnehav och innehavets röstvärde. Det skulle vara onödigt betungande att låta sådana företag lämna uppgifterna ytterligare en gång genom kontrolluppgifter. Andelar i aktiebolag som är fåmansföretag bör därför också undantas. Vid en samlad bedömning anser regeringen att en närmare utredning bör göras av behovet och omfattningen av kontrolluppgiftsskyldigheten innan uppgiftsskyldighet utvidgas. Regeringen lägger därför inte fram något förslag i denna del.

7 Kontrolluppgift om annan avkastning

Regeringens förslag: Kontrolluppgift skall lämnas även om annan avkastning av delägarätter och fordringsrätter än ränta, utdelning eller kapitalvinst. Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av dem som lämnar kontrolluppgift om ränta och utdelning på fordringsrätter och delägarätter.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Länsrätten i Stockholms län, Skatteverket, FAR, Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen och Företagarna* tillstyrker förslaget. *Svenska Revisorsamfundet SRS* har inget att erinra mot förslaget. *VPC AB* anför att skattelagstiftningen saknar klara regler om hur sammansatta finansiella instrument skall beskattas och att det är absolut nödvändigt att lagstiftaren klargör rättsläget för de aktörer som måste hålla fungerande tekniska system och därmed uppfylla sina skyldigheter att innehålla skatt och att lämna kontrolluppgifter. *Aktiespararna* har inget att invända mot att direktivet genomförs på föreslaget sätt.

Skälen för regeringens förslag: Enligt gällande regler skall kontrolluppgift lämnas om ränta på fordringsrätter och om ränta och utdelning på delägarätter (se avsnitt 5.1 och 6.1). Vidare skall kontrolluppgift lämnas om kapitalvinst vid avyttring av fordringsrätter och delägarätter (se avsnitt 8.1).

Regeringsrätten har i ett avgörande den 27 maj 2003 (se RÅ 2003 ref 48) kommit fram till att viss avkastning av så kallade aktieobligationer är att anse som annan inkomst på grund av innehav av tillgångar enligt 42 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1227). Aktieindexobligationen ansågs vara sammansatt av dels en fordran i nominellt belopp, dels räntekuponger och dels aktieindexoptioner. Aktieindexobligationen ansågs odelbar och med hänsyn till anknytningen till ett aktieindex ansågs bestämmelserna om delägarätter tillämpliga. Obligationen gav en årlig avkastning om lägst tre procent och högst 14 procent av nominellt belopp. Regeringsrätten ansåg att den garanterade räntan om tre procent skattemässigt skall behandlas som ränta. Den eventuellt överskjutande delen av den årliga avkastningen ansågs inte så förutsägbar att den kan anses utgöra ränta. Eftersom obligationen inte heller kunde anses som delvis avyttrad ansågs den eventuellt överskjutande delen utgöra sådan annan inkomst av tillgångar som avses i 42 kap. 1 § första stycket inkomstskattelagen.

De nuvarande bestämmelserna innebär att för innehavaren av en aktieindexobligation av beskriven typ kommer kontrolluppgift att lämnas om den del av avkastningen som behandlas som ränta och om eventuell avyttring av obligationen. Någon kontrolluppgift kommer dock inte att lämnas om sådan avkastning som är att betrakta som annan inkomst. Den enskilde måste således själv komma ihåg att sådan annan inkomst också skall redovisas i självdeklarationen.

Regeringsrättens avgörande avser aktieindexobligationer. Det kan dock inte uteslutas att motsvarande problematik finns avseende andra typer av finansiella instrument. Problemet torde i första hand uppkomma avseende sammansatta instrument. Antalet finansiella instrument som till

sin karaktär består av olika delar men som vid kapitalvinstbeskattningen behandlas som en enhet, dvs. som ett odelbart instrument, torde komma att öka i omfattning.

För den enskilde kan det vara svårt att förstå skillnaden mellan de olika typerna av avkastning och kontrolluppgiftsskyldigheten borde vara densamma oavsett vilken avkastning det är fråga om. De enskilda kan i annat fall vara omedvetna om att de lämnar oriktig uppgift om de underlåter att lämna kompletterande uppgifter i sin självdeklaration om sådan avkastning som utgör annan inkomst. En sådan underlåtenhet kan leda till skattetillägg. Redan av den anledningen bör kontrolluppgiftsskyldigheten utvidgas.

Genom rådets direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar har Sverige åtagit sig att utbyta information om vissa räntebetalningar med de andra EU-länderna. Åtagandet kommer att omfatta även andra länder. Direktivets definition av ränta omfattar även sådan avkastning som enligt Regeringsrättens avgörande är anse som annan inkomst av tillgångar. Sveriges åtagande utgör också skäl att utvidga kontrolluppgiftsskyldigheten.

Av de skäl som anförts bör således kontrolluppgiftsskyldigheten utvidgas till att omfatta även sådan avkastning av fordringsrätter och delägarrätter som inte är ränta eller utdelning och som heller inte kan anses vara kapitalvinst. Kontrolluppgiftsskyldigheten bör inte omfatta skattefri avkastning. I likhet med vad som gäller för ränta, utdelningar och kapitalvinst bör kontrolluppgift lämnas för fysiska personer och dödsbon. Avkastningen är närmast att jämföras med ränta och utdelning på fordringsrätter och delägarrätter. Kontrolluppgiftsskyldigheten bör därför åvila samma krets som enligt gällande bestämmelser skall lämna kontrolluppgift om ränta och utdelning.

Skatteverket har i sitt remissyttrande anfört att för att annan avkastning och ränta på aktieindexobligationer skall kunna redovisas tillsammans på ett för alla parter smidigt och praktiskt sätt bör det även införas en skyldighet att innehålla preliminär skatt på annan avkastning. VPC AB har sitt yttrande tagit upp frågan om den skattemässiga behandlingen av sammansatta instrument. Båda frågorna har samband med andra områden inom skatteområdet än de som nu är föremål för överväganden. Frågorna bör därför inte tas upp till behandling inom ramen för detta arbete.

8 Kontrolluppgift om avyttring av delägarrätter och fordringsrätter

8.1 Gällande rätt

Kontrolluppgifter om avyttring av delägarrätter och fordringsrätter samt utfärdande av optioner är reglerade i 10 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Kontrolluppgifter om avyttring av andelar i investeringsfonder regleras särskilt i 1–6 §§ och berörs inte närmare här. Kontrolluppgift skall också lämnas om avyttring av andra

delägarrätter och av fordringsrätter samt om utfärdande av optioner (7 §). Bestämmelsen omfattar bland annat avyttring av optioner och terminer. Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon.

En optionsaffär kan avslutas på i princip fyra olika sätt. Ett sätt är genom lösen, vilket innebär att innehavaren utnyttjar sin rätt enligt optionsavtalet och köper eller säljer den underliggande egendomen. Ett annat sätt är genom kvittning vilket innebär att innehavaren antingen säljer optionen eller utfärdar en motsvarande option som den han innehar. Utfärdaren kan också förvärva en motstående rätt. Kvittningstransaktionen medför att den ursprungliga rättigheten utsläcks. Ett tredje sätt är genom kontantavräkning vilket innebär att innehavaren får en ekonomisk ersättning i stället för den underliggande egendomen. Det fjärde sättet är att optionen löper ut utan att utnyttjas. Det kallas förfall.

En terminsaffär kan avslutas antingen genom leverans eller genom kontantavräkning. Leverans innebär att terminsavtalet fullföljs och exempelvis en aktie köps eller säljs. Vid kontantavräkning sker ingen leverans utan i stället lämnas ersättning motsvarande värdeförändringen av den underliggande egendomen. Under 2005 har en ny typ av terminer aviserats, så kallade futures. Dessa kommer att kunna avslutas genom kvittning under löptiden.

Enligt inkomstskattelagen (1999:1229) avses med avyttring av tillgångar, försäljning, byte och liknande överlåtelse av tillgångar. Till avyttring räknas att

- innehavaren av en fordran får betalt för denna,
- innehavaren av en option får betalt för att motpartens förpliktelse skall upphöra (kvittning),
- innehavaren av en option får betalt utan att de underliggande tillgångarna överläts när optionen löper ut (kontantavräkning),
- tiden för utnyttjande av en option löper ut utan att optionen utnyttjas (förfall),
- ena parten i ett terminsavtal får betalt för att motpartens förpliktelse skall upphöra (kvittning), eller
- ena parten i ett terminsavtal får betalt utan att de underliggande tillgångarna överläts vid sluttidpunkten (kontantavräkning).

Det innebär att avslutning av optioner genom kvittning, kontantavräkning och förfall samt avslutning av terminer genom kvittning och kontantavräkning räknas som avyttring av optionerna respektive terminerna. När en optionsaffär avslutas genom lösen eller en terminsaffär genom leverans är det fråga om avyttring av den underliggande egendomen och omfattas inte av den nu aktuella kontrolluppgiftsskyldigheten.

Det är bland annat värdepappersinstitut som skall lämna kontrolluppgifter om avyttringar av delägarrätter och fordringsrätter, därmed också om options- och terminsaffärer. Institutet skall lämna kontrolluppgifter i de fall de är skyldiga att upprätta avräkningsnota och i de fall de registrerar en option eller en termin eller på annat sätt medverkar vid utfärdandet av en option eller vid slutförandet av en options- eller terminsaffär (10 kap. 8 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter). Vidare skall kontrolluppgift lämnas även av

kreditmarknadsföretag, Insättningsgarantinämnden, den som har betalat ut ersättning vid avyttring genom inlösen, och försäkringsgivare i vissa fall (10 kap. 8 § den lagen).

I kontrolluppgiften skall uppgift lämnas om den ersättning som har överenskommit efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, antalet delägarrätter eller fordringsrätter, deras slag och sort samt den kontanta ersättningen vid framskjuten beskattning vid andelsbyten eller vid uppskovsgrundande andelsbyten enligt 48 a kap. respektive 49 kap. inkomstskattelagen.

Om ett terminsavtal slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part förvärvar en mindre tillgång av samma slag, skall kontrolluppgift lämnas om bruttoersättningen vid försäljningen (delvis nettning).

8.2 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: Kontrolluppgift om slutförande av options- och terminsaffärer skall lämnas när affären är slutförd.

Om delvis nettning sker vid en terminsaffär skall kontrolluppgiften få innehålla uppgift om bruttoersättningen vid försäljningen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Skatteverket, FAR, Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen och Svenska Revisorsamfundet SRS* tillstyrker förslaget. *Aktiespararna* har inget att invända mot att kontrolluppgiftsskyldigheten klargörs på föreslaget sätt.

Skälen för regeringens förslag

Slutförande av options- och terminsaffärer

Enligt inkomstskattelagen (1999:1229) skall kapitalvinster tas upp som intäkt det beskattningsår då tillgången avyttras (44 kap. 26 §). Kapitalvinster på grund av en termin skall tas upp som intäkt det år då avtalet fullföljs eller upphör att gälla (44 kap. 30 §). Utfärdarens kapitalvinst på grund av en köp- eller säljoption skall tas upp som intäkt då han befrias från sina förpliktelser (44 kap. 31 och 32 §§).

Den kontrolluppgiftsskyldighet som finns i 10 kap. lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter gäller vid avyttringen. Kontrolluppgiften bör naturligtvis alltid lämnas när beskattning skall ske. För att kontrolluppgiften skall lämnas vid beskattningstidpunkten bör ett förtydligande göras. När kontrolluppgiftsskyldigheten infördes vid options- och terminsaffärer omfattade den slutförande av affärer som inte innebär förvärv eller försäljning av egendom. Av förarbetena till den nuvarande lagstiftningen framgår inte att någon förändring var avsedd. Den ursprungliga formuleringen omfattar förhållandena för både innehavaren och utfärdaren vid optionsaffärer samt för båda parter i en terminsaffär och återspeglar bättre den tidpunkt då kontrolluppgiften bör lämnas. Lagtexten bör därför ändras så att det framgår att kontrolluppgift skall lämnas om slutförande av options- och terminsaffärer i de fall de inte innebär förvärv eller försäljning av egendom. Det är inte fråga om

någon förändring av vilka affärer som kontrolluppgiftsskyldigheten skall omfatta utan enbart ett förtydligande om när kontrolluppgiftsskyldigheten inträder.

Nettning

När kontrolluppgiftsskyldigheten för options- och terminsaffärer infördes kunde värdepappersinstituterna inte helt fullgöra kontrolluppgiftsskyldigheten vid terminsavtal som slutförs genom att den ena parten säljer en tillgång samtidigt som samma part förvärvar en mindre tillgång av samma slag, så kallad delvis nettning. Vid sådana affärer accepterades därför att uppgift endast lämnades om bruttoförsäljningsersättningen. I lagtexten uttrycktes detta på så vis att vid sådana affärer ”skall uppgift lämnas om bruttoersättning vid försäljningen”. Skatteverket har påpekat att huvudregeln borde vara att nettoförsäljningspriset skall anges men om detta inte går ”får” bruttoförsäljningspriset i stället anges.

Fondbolagens Förening, Svenska Bankföreningen och Svenska Fondhandlareföreningen har tidigare upplyst om att det fortfarande inte är möjligt att ange annat än bruttoförsäljningsersättningen i de fall delvis nettning sker men har inget att invända mot den förslagna förändringen.

Huvudregeln bör vara att nettobeloppet skall anges men att om delvis nettning sker får kontrolluppgiften i stället innehålla uppgift om bruttot. Ett förtydligande av lagtexten bör därför göras.

9 Kontrolluppgiftsskyldighet för privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag

9.1 Gällande rätt

Kontrolluppgift skall enligt 11 kap. 1 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter lämnas om värdet av en medlems eller en delägars andel i ett privatbostadsföretag. Definitionen av privatbostadsföretag finns i 2 kap. 17 § inkomstskattelagen (1999:1229). Med privatbostadsföretag avses en svensk ekonomisk förening eller ett svenskt aktiebolag vars verksamhet till klart övervägande del består i att åt sina medlemmar eller delägare tillhandahålla bostäder i byggnader som ägs av föreningen eller bolaget, eller uteslutande eller så gott som uteslutande består i att åt sina medlemmar eller delägare tillhandahålla garage eller någon annan för deras personliga räkning avsedd anordning i byggnader som ägs av föreningen eller bolaget.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon som vid årets utgång är medlemmar eller delägare i ett privatbostadsföretag. Kontrolluppgift skall lämnas av privatbostadsföretaget. I kontrolluppgiften skall uppgift lämnas om värdet av andelen enligt 11 §

lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt. Kontrolluppgift behöver inte lämnas om värdet av andelen inte uppgår till minst 1 000 kronor.

Kontrolluppgift skall vidare enligt 11 kap. 2 § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter lämnas om avyttring av en privatbostadsrätt. Med privatbostadsrätt avses enligt 2 kap. 18 § inkomstskattelagen en andel i ett privatbostadsföretag, om den till andelen knutna bostaden är en privatbostad.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av privatbostadsföretaget. I kontrolluppgiften skall uppgift bland annat lämnas om lägenhetens beteckning, tidpunkten för avyttringen och för överlåtarens förvärv samt om ersättningen vid avyttringen. Vidare skall uppgift lämnas om överlåtarens andel av innestående medel i inre reparationsfond eller liknande fond vid avyttringen och, om överlåtaren förvärvade privatbostadsrätten efter år 1973, vid detta förvärv. Uppgift skall också lämnas om storleken av sådana kapitaltillskott som överlåtaren enligt 46 kap. 7 § inkomstskattelagen får räkna in i omkostnadsbeloppet, om överlåtaren förvärvade privatbostadsrätten efter år 1973. Om överlåtaren förvärvade privatbostadsrätten efter år 1983, skall uppgift lämnas om ersättningen vid detta förvärv. Slutligen skall uppgift lämnas om överlåtarens andel av privatbostadsföretagets förmögenhet den 1 januari 1974, beräknad enligt 46 kap. 14 § inkomstskattelagen, om han förvärvade privatbostadsrätten senast år 1973.

När det gäller andelar i så kallade oäkta bostadsföretag saknas särskilda kontrolluppgiftsbestämmelser. Med oäkta bostadsföretag avses sådana bostadsföretag som inte är privatbostadsföretag. Vid inkomstbeskattningen har man sedan länge skilt mellan äkta och oäkta bostadsföretag. I inkomstskattelagen används uttrycket privatbostadsföretag i stället för äkta bostadsföretag. Termen privatbostadsföretag omfattar bostadsrättsföreningar, bostadsföreningar och bostadsaktiebolag. Det finns inget särskilt uttryck i inkomstskattelagen för en förening eller ett bolag som inte uppfyller villkoren för att vara ett privatbostadsföretag. Ett sådant bostadsföretag brukar kallas ett oäkta bostadsföretag.

9.2 Överväganden och förslag

<p>Regeringens förslag: Kontrolluppgift om innehav av och överlåtelse av en andel i ett oäkta bostadsföretag skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av bostadsföretaget.</p>
--

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Skatteverket, FAR* och *Svenska Revisorsamfundet SRS* tillstyrker förslaget. *Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening* och *Svenska Fondhandlareföreningen* motsätter sig inte förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Innehav av andelar i oäkta bostadsföretag

Vid beräkning av den skattepliktiga förmögenheten för fysiska personer och dödsbon skall en privatbostadsrätt tas upp som tillgång. En andel i ett oäkta bostadsföretag skall också tas upp som tillgång med undantag för andel i en juridisk person till den del den juridiska personen är skattskyldig. Vid värderingen av andelen skall beaktas tillgångar och skulder i den juridiska personen i den omfattning som skulle ha gällt om de innehåfts direkt av delägaren. För en medlem i ett oäkta bostadsföretag skall fastigheten där bostaden är belägen således betraktas såsom medlemmens eller delägarens egen. En hyresfastighet, dvs. en näringsfastighet, är skattepliktig tillgång till den del den inrymmer en bostadslägenhet som används eller är avsedd att användas av fastighetsägaren för eget eller närståendes boende. Den som är medlem i ett oäkta bostadsföretag är således skattskyldig för förmögenhet för sin andel i föreningen eller bolaget om bostaden är avsedd för medlemmens eller närståendes boende. Fastigheten skall tas upp till taxeringsvärdet minskat med skulderna som hör dit. Värdet beräknas efter förhållandet till andelstalet av föreningen eller bolaget.

I likhet med vad som gäller för privatbostadsrätter bör kontrolluppgift lämnas om andelar i oäkta bostadsföretag. De uppgifter som lämpligen bör lämnas påminner om dem som skall lämnas om privatbostadsrätter. Kontrolluppgiftsskyldigheten avseende oäkta bostadsföretag bör regleras särskilt och ansluta till kontrolluppgiftsskyldigheten för privatbostadsföretag. Kontrolluppgift bör lämnas för fysiska personer och dödsbon. Kontrolluppgiften bör lämnas av bostadsföretaget, dvs. av svenska ekonomiska föreningar och svenska aktiebolag som, utan att vara privatbostadsföretag, tillhandahåller bostäder åt sina medlemmar eller delägare i byggnader som ägs av företaget, och det till andelen är knuten en sådan bostad. I kontrolluppgiften bör uppgift lämnas om värdet av andelen beräknad enligt riktlinjerna i 14 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt.

Avyttring av andelar i oäkta privatbostadsföretag

När det gäller avyttring eller annan överlåtelse av en andel i ett oäkta bostadsföretag skiljer sig kapitalvinstbeskattningen från den som gäller för överlåtelse av en privatbostadsrätt. Överlåtelse av en andel i ett oäkta bostadsföretag behandlas skattemässigt på samma sätt som en vanlig försäljning av en delägarrätt. Innehav av en andel i ett oäkta bostadsföretag påminner dock i många avseenden om innehav av en privatbostadsrätt. Avyttringsförfarandet har t.ex. stora likheter med avyttring av en privatbostadsrätt. Det finns därför skäl att införa en kontrolluppgiftsskyldighet om överlåtelse även för oäkta bostadsföretag.

I likhet med vad som gäller för kontrolluppgifter om avyttring av såväl privatbostadsrätter som andra delägarrätter bör kontrolluppgift lämnas för fysiska personer och dödsbon. Kontrolluppgiften bör lämnas av bostadsföretaget, dvs. av svenska ekonomiska föreningar och svenska aktiebolag som, utan att vara privatbostadsföretag, tillhandahåller bostäder åt sina medlemmar eller delägare i byggnader som ägs av företaget, och det till andelen är knuten en sådan bostad.

Kontrolluppgiften bör innehålla uppgifter som är av betydelse för beskattningen och som företaget har kännedom om. Det innebär att uppgift bör lämnas om vilken bostad som avses, dvs. lägenheten skall kunna identifieras. Vidare bör tidpunkten för avyttringen anges och uppgift om ersättningen. 1983 tillkom regler som innebar krav på att skriftliga överlåtelsehandlingar och kopior av köpeavtal skulle bifogas lägenhetsförteckningen i ett bostadsföretag. Denna skyldighet åligger inte bara privatbostadsföretag utan även oäkta bostadsföretag. Uppgift om ersättningen vid överlåtarens förvärv om förvärvet gjordes efter 1983 bör därför också lämnas i kontrolluppgiften.

I den tidigare lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skulle kontrolluppgift lämnas om överlåten bostadsrätt. I gällande lag omfattar kontrolluppgiftsskyldigheten avyttringar av privatbostadsrätter. Av förarbetena till den nya lagen framgår inte att någon ändring var avsedd. För att det tydligt skall framgå att även t.ex. arv, gåva eller bodelning skall omfattas bör kontrolluppgiftsskyldigheten avse överlåtelser. Det bör gälla både äkta och oäkta bostadsföretag.

10 Utlandstransaktioner

10.1 Gällande rätt

Kontrolluppgifter om intäkter i inkomstslaget tjänst och om ränteinkomster och fordringsrätter skall lämnas även för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga i Sverige. Detsamma gäller för enskilda näringsidkare och juridiska personer som är begränsat skattskyldiga i Sverige i fråga om så kallade royaltier.

10.2 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga skall även omfatta kontrolluppgifter om avkastning och innehav av delägarätter samt om avyttring av delägarätter, fordringsrätter och privatbostadsrätter.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren*, *Skatteverket* och *FAR* tillstyrker förslaget. *Svenska Revisorsamfundet SRS* har inget att erinra mot förslaget. *Svenska Bankföreningen*, *Fondbolagens Förening* och *Svenska Fondhandlareföreningen* motsätter sig inte förslaget men anför att enligt Sparandedirektivet behöver skatteregistreringsnummer inte anges för den faktiska betalningsmottagaren för avtalsförbindelser som har upprättats före den 1 januari 2004. *VPC AB* påpekar att kravet att samla in skatteregistreringsnummer blir hårdare än lydelsen i sparandedirektivet vilket innebär att även mycket gamla konton skall förses med utländskt skatteregistreringsnummer. *VPC AB* anser att det bör finnas en ”lätnadsregel” för gamla konton, gamla avtalsförbindelser med kund före visst datum.

Skälen för regeringens förslag: Kontrolluppgifter lämnas till ledning för beskattningen här i Sverige men också till ledning för beskattningen utomlands. Kontrolluppgifterna kan t.ex. vara nödvändiga för att Sverige skall kunna fullgöra sina åtagande om informationsutbyte med andra länder.

Kontrolluppgifter för begränsat skattskyldiga är inte alltid nödvändiga för beskattningen här i landet men kan vara det för att Sverige skall kunna vidarebefordra uppgifterna till utlandet för beskattningen där. Enligt den nuvarande regleringen är det uppgifter om intäkter i inkomstslaget tjänst och om ränteinkomster och fordringsrätter som kontrolluppgift skall lämnas om för begränsat skattskyldiga. Enligt förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter behöver dock kontrolluppgifterna lämnas endast i den utsträckning och omfattning som Skatteverket föreskriver. Skatteverket har gjort detta i Riksskatteverkets föreskrifter (RSFS 2002:4) om skyldighet att lämna kontrolluppgift enligt 12 kap. 2 och 3 §§ lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter (föreskrifterna har ändrats genom RSFS 2002:12 och SKVFS 2004:6).

Begränsat skattskyldiga beskattas i Sverige bland annat i inkomstslaget kapital för löpande inkomster av privatbostadsrätter i Sverige samt för kapitalvinst på en privatbostadsrätt som innefattar nyttjanderätt till ett hus eller del av ett hus i Sverige. En begränsat skattskyldig är också skattskyldig för utdelning på andelar i svenska ekonomiska föreningar. Har den begränsat skattskyldige vid något tillfälle under beskattningsåret varit bosatt i Sverige är han eller hon skattskyldig för kapitalvinst på andelar i svenska aktiebolag, svenska handelsbolag och svenska ekonomiska föreningar med undantag för privatbostadsföretag. De är i de fallen också skattskyldiga för kapitalvinst på konvertibla skuldebrev och konvertibla vinstandelsbevis som har getts ut av svenska aktiebolag och för köp- och teckningsoptioner som har utfärdats i förening med skuldebrev av svenska aktiebolag samt slutligen för vissa terminer och optioner. I den omfattning kontrolluppgifter lämnas för obegränsat skattskyldiga om de nämnda intäkterna bör kontrolluppgift även lämnas för begränsat skattskyldiga. Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om begränsat skattskyldiga bör därför utvidgas till att avse även kontrolluppgifter om avkastning och innehav av delägarätter samt om avyttring av delägarätter och fordringsrätter. Vidare bör skyldigheten utvidgas till att avse kontrolluppgifter om överlåtelse av privatbostadsrätter och andelar i oäkta bostadsföretag. I kontrolluppgiften skall även uppgift lämnas om det utländska skatteregistreringsnumret eller motsvarande.

När det gäller frågan om att lämna skatteregistreringsnumret på den som kontrolluppgiften avser, har flera remissinstanser påpekat att den skyldigheten är begränsad i Sparandedirektivet. Enligt direktivet framgår att skatteregistreringsnumret bara behöver fastställas när det gäller avtalsförbindelser som har upprättats eller, i avsaknad av avtalsförbindelser, en transaktion som har utförts den 1 januari 2004 eller senare. Enligt regeringens uppfattning saknas det anledning att kräva in skatteregistreringsnummer i större omfattning än vad Sparandedirektivet kräver. En begränsning i tid skall således framgå av bestämmelsen.

11 Sammandrag av kontrolluppgifter

11.1 Gällande rätt

Vissa bestämmelser är gemensamma för alla kontrolluppgifter eller för ett flertal av dem. Det gäller t.ex. tidpunkten för lämnande av kontrolluppgift och vissa av de uppgifter som skall lämnas. För kontrolluppgifter som avser intäkter i inkomstslaget tjänst, ränta, fordringsrätter och skulder samt avkastning och innehav av delägarätter skall fogas ett sammandrag av kontrolluppgifterna. Sammandraget skall bland annat innehålla uppgift om antalet lämnade kontrolluppgifter samt uppgifter om det sammanlagda beloppet av avdragen skatt och redovisade arbetsgivaravgifter.

11.2 Överväganden

Regeringens förslag: Skyldigheten att lämna sammandrag av kontrolluppgifter skall utvidgas till att avse alla typer av kontrolluppgifter. Skyldigheten skall samtidigt begränsas till att avse kontrolluppgifter som lämnas på blankett.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Skatteverket* och *FAR* tillstyrker förslaget. *Företagarna* avstyrker förslaget. *Svenska Revisorsamfundet SRS* har i princip inget att erinra mot förslaget men anser inte motiveringen helt övertygande. *Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening* och *Svenska Fondhandlareföreningen* motsätter sig förslaget med motiveringen att det ökar företagens administrativa bördor.

Skälen för regeringens förslag: Skyldigheten att lämna ett sammandrag av kontrolluppgifterna infördes 1979. Uppgiftslämnaren skulle i sammandraget lämna egna identifikationsuppgifter, antalet lämnade kontrolluppgifter och det sammanlagda beloppet av innehållen preliminär skatt. Uppgifterna behövdes för avstämning. Skatteverket uppger i sin hemställan att sammandragen behövs för att kunna identifiera uppgiftslämnaren och därigenom förhindra förekomsten av falska kontrolluppgifter. Verket uppger också att uppgifterna enbart har relevans vid uppgiftslämnande på papper.

Behovet av ett sammandrag av kontrolluppgifterna synes vara lika stort oavsett vilken typ av kontrolluppgifter det är fråga om. Den begränsning som i dag finns till kontrolluppgifter om intäkter i inkomstslaget tjänst, ränta, fordringsrätt och skuld samt om avkastning och innehav av delägarätter bör således utvidgas till att avse alla kontrolluppgifter i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. I det här sammanhanget skall dock erinras om Skatteverkets möjlighet att meddela undantag från skyldigheten att lämna sammandrag av kontrolluppgifterna och om innehållet i dem.

Enligt Skatteverkets föreskrifter (Riksskatteverkets föreskrifter [RSFS 2003:16] om innehållet i sammandrag av kontrolluppgifter) skall, om uppgiftsskyldigheten fullgörs på medium för automatiserad behandling, något sammandrag av kontrolluppgifter inte lämnas. Att behovet är

begränsat till sådana kontrolluppgifter som lämnas på blankett framgår också av deras hemställan. Skyldigheten att lämna sammandrag bör därför redan i lagtexten begränsas till att avse kontrolluppgifter lämnade på blankett, dvs. i pappersform.

12 Anstånd

12.1 Gällande rätt

Den som på grund av särskilda omständigheter är förhindrad att lämna en självdeklaration eller särskilda uppgifter inom föreskriven tid kan beviljas anstånd efter ansökan hos Skatteverket. Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklarationer kan efter ansökan beviljas anstånd med att lämna deklarationerna, så kallat byråanstånd. Till ansökan fogas en förteckning över de deklarationsskyldiga som omfattas av ansökan.

12.2 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: Den som i en näringsverksamhet hjälper stiftelser, ideella föreningar, registrerade trossamfund, svenska handelsbolag eller europeiska ekonomiska intressegrupperingar att sammanställa särskilda uppgifter för bedömning av skattskyldigheten eller delägarnas taxering skall kunna beviljas anstånd med att lämna de särskilda uppgifterna.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Skatteverket, FAR, Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen Företagarna och Svenska Revisorsamfundet SRS* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Den som i en näringsverksamhet hjälper deklarationsskyldiga att upprätta självdeklarationer kan beviljas anstånd med att lämna självdeklarationerna, så kallat byråanstånd. Om anstånd beviljas skall självdeklarationerna lämnas enligt en tidplan som beslutas av Skatteverket.

Stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är undantagna från skattskyldighet för inkomst och förmögenhet skall lämna särskilda uppgifter om intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt om övriga omständigheter som är av betydelse för bedömningen av frågan om undantag från skattskyldigheten. Särskilda uppgifter skall också lämnas av handelsbolag och europeiska intressegrupperingar som inte skall lämna självdeklaration. Uppgifterna är desamma som handelsbolaget skulle ha lämnat om näringsverksamheten om handelsbolaget hade lämnat självdeklaration. Uppgifterna lämnas till ledning för delägarnas taxering.

Den som i en näringsverksamhet hjälper till att sammanställa särskilda uppgifter hjälper antagligen också till med att upprätta självdeklarationer.

Även om de särskilda uppgifterna är av enklare karaktär så skall uppgifterna lämnas vid samma tidpunkt som självdeklarationerna. Behovet av att erhålla anstånd torde därför vara detsamma när det gäller särskilda uppgifter. Det finns därför anledning att utvidga möjligheterna till byråanstånd att avse även särskilda uppgifter som skall lämnas för bedömning av skattskyldighet eller till ledning för taxering.

13 Kontrolluppgift om vissa intäkter i inkomstslaget tjänst

13.1 Gällande rätt

Kontrolluppgift skall lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har gett ut ersättningen eller förmånen.

13.2 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: Kontrolluppgift skall lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Kontrolluppgift skall inte lämnas om ersättningen eller förmånen är skattefria av annan anledning än förhållanden hos mottagaren.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Skatteverket, FAR och Företagarna* tillstyrker förslaget. *Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening och Svenska Fondhandlareföreningen* motsätter sig inte förslaget. *Svenska Revisorsamfundet SRS* har inget att erinra mot att alla inkomster och förmåner som kan utgöra inkomst av tjänst skall framgå av kontrolluppgift men ifrågasätter om det finns tillräckliga motiv för att utvidga kontrolluppgiftsskyldigheten till inkomster som uppenbarligen är skattefria på grund av förhållanden hos mottagaren.

Skälen för regeringens förslag: Kontrolluppgift skall lämnas om alla inkomster och förmåner som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Enligt förarbetena är det tillräckligt att intäkten som sådan är att hänföra till inkomstslaget tjänst för att kontrolluppgift skall lämnas (prop. 2001/02:25 s. 175). Det innebär att kontrolluppgiftsskyldigheten är oberoende av om mottagaren är skattskyldig för intäkten eller inte. Bedömningen av om ersättningen är skattepliktig för mottagaren skall göras av Skatteverket.

Skatteverket har nämnt vissa ersättningar som är skattefria för mottagaren. Det gäller ersättningar och förmåner till utländska nyckelpersoner med flera som är skattefria för mottagaren enligt 11 kap. 23 § inkomstskattelagen. Vidare gäller det ersättning för kostnad för resa till och från Sverige vid anställningens eller förrättningens början och slut samt för logi under arbetet i Sverige som under vissa förutsättningar är skattefria enligt 6 § lagen om särskild inkomstskatt för utomlands

bosatta. Skattefriheten gäller för en utomlands bosatt person som får ersättning eller förmåner på grund av anställning eller uppdrag hos annan än svenska staten eller svensk kommun.

De nämnda ersättningarna omfattas enligt gällande bestämmelser redan av kontrolluppgiftsskyldigheten eftersom ersättningarna som sådana utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Den omständigheten att ersättningen eller förmånen är skattefri för mottagaren innebär inte att kontrolluppgift inte skall lämnas.

Den omständigheten att Skatteverket anser att det finns ett behov av förtydligande tyder dock på att det inte tillräckligt tydligt framgår av lagtexten att avsikten är att kontrolluppgift skall lämnas även i de fall ersättningen som sådan typiskt sett kan hänföras till intäkt i inkomstslaget tjänst men inte är skattepliktig för mottagaren. Skatteverket har föreslagit att ett förtydligande görs genom att särskilda bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet införs för de nämnda ersättningarna och förmånerna. Detta skulle dock inte innebära att lagstiftningen blev tydligare då fråga i stället skulle uppkomma om vad som gäller för sådana ersättningar och förmåner som inte särskilt omnämns i lagtexten. Förtydligandet bör därför i stället göras så det av lagtexten framgår att kontrolluppgift skall lämnas om ersättningar och förmåner som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst om ersättningen eller förmånen inte är skattefri av annan anledning än förhållanden hos mottagaren.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får under vissa förutsättningar föreskriva om undantag för skyldigheten att lämna en kontrolluppgift. Undantag får föreskrivas om det inte kan antas komma att försvåra kontrollen av att deklarationsskyldigheten har fullgjorts riktigt och fullständigt, uppgiften saknar betydelse för beskattningen enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta eller lagen (1991:591) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl., uppgiften saknar betydelse för beräkning av pensionsgrundande inkomst och undantaget inte påverkar Sveriges åtaganden inom det internationella utbytet av information. För att inte kontrolluppgiftslämnarna och Skatteverket skall belastas med uppenbart onödiga kontrolluppgifter bör Skatteverket ges möjlighet att föreskriva om undantag från skyldigheten att lämna kontrolluppgift avseende ersättningar och förmåner som i sig kan vara skattepliktiga men som är skattefria hos mottagaren i de fall det är uppenbart för den som har gett ut ersättningen att så är fallet.

Svenska Revisorsamfundet SRS har föreslagit att skatteavdrag för förmåner som uppgår till mindre belopp bör kunna göras i en period för hela året, förslagsvis den sista perioden då förmånens storlek kan överblickas. Förslaget har motiverats med att för arbetsgivare, särskilt små och medelstora företag, innebär det ett betydande administrativt krångel att göra skatteavdrag månadsvis på dessa förmåner. Frågan har samband med ett annat område inom skatteområdet än det som nu är föremål för överväganden. Frågan bör därför inte tas upp till behandling inom ramen för detta arbete.

14 Kontrolluppgift om ersättning på grund av en pensionsförsäkring

14.1 Gällande rätt

Kontrolluppgift om ersättning på grund av en pensionsförsäkring som har tagits på annat sätt än i samband med tjänst skall innehålla uppgift om tidigare och nuvarande ägare till försäkringen samt om hur äganderätten har övergått och vem som har förfoganderätten till försäkringen. Kontrolluppgiftsskyldigheten är till för att kontrollera att försäkringen inte används för icke avdragsgilla gåvor eller understöd.

14.2 Överväganden och förslag

Regeringens förslag: Skyldigheten att i en kontrolluppgift om ersättning på grund av en pensionsförsäkring som har tagits på annat sätt än i samband med tjänst lämna uppgift om tidigare och nuvarande ägare till försäkringen samt om hur äganderätten har övergått och vem som har förfoganderätten till försäkringen skall tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Riksåklagaren, Skatteverket, FAR, Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen, Företagarna* och *Svenska Revisorsamfundet SRS* tillstyrker förslaget. *Länsrätten i Stockholms län* har inget att erinra mot förslaget. *Sveriges Försäkringsförbund* anför att för att Skatteverket skall få vetskap om att en tidigare ägare till en försäkring alltså skall vara skattskyldig för utfallande belopp, krävs det en information genom en kontrolluppgift från försäkringsföretaget i fråga.

Skälen för regeringens förslag: De materiella bestämmelserna om pensionsförsäkringar i 58 kap. 6 och 17 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) innebär att insättande av andra förmånstagare än den försäkrade är omöjligt och överlåtelse av försäkringen är begränsad till ett fåtal särskilt angivna fall. Behovet av kontrolluppgifter om tidigare och nuvarande ägare till försäkringen samt uppgift om hur äganderätten har övergått och vem som har förfoganderätten till försäkringen har därför ringa betydelse. Kontrolluppgiftsskyldigheten kan därför utmönstras. Skatteverket bör dock kunna inhämta uppgifterna vid behov. Skatteverket kan om behov finns begära att uppgifterna lämnas genom ett så kallat tredjemansföreläggande enligt 17 kap. lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Någon särskild bestämmelse om föreläggande i aktuella fall är således inte nödvändig.

15 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Ändringarna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall träda i kraft den 1 juli 2005 och tillämpas första gången vid 2007 års taxering.

Skälen för regeringens förslag: De nu föreslagna ändringarna i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter föreslås träda i kraft den 1 juli 2005 och tillämpas första gången vid 2007 års taxering. De kontrolluppgiftsskyldiga måste ges möjlighet att samla in de uppgifter kontrolluppgiften skall innehålla. Kontrolluppgifter lämnas för varje kalenderår senast den 31 januari. Kontrolluppgift enligt de föreslagna bestämmelserna kan således inte lämnas redan för 2006 års taxering.

Sparandedirektivet skall dock tillämpas från den 1 juli 2005. Som tidigare angetts i avsnitt 3 har direktivet genomförts genom att en bestämmelse om vissa av direktivets artiklar skall gälla som svensk lag har införts i 12 kap. 3 a § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Bestämmelsen träder i kraft den dag regeringen bestämmer. VPC AB samt Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening och Svenska Fondhandlareföreningen har ifrågasatt eller motsatt sig en tillämpning av nämnda bestämmelse med motiveringen att tillämpningen skulle innebära tolkningssvårigheter och att osäkerhet skulle råda om direktivets valmöjligheter i vissa situationer. Som framgår av avsnitt 4.3.9 finns det redan i dag bestämmelser i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter som reglerar merparten av de fall som omfattas av direktivet. Det finns dock fall som omfattas av direktivet men inte av nuvarande lagstiftning. För att genomföra direktivet i rätt tid måste således 12 kap. 3 a § lagen om självdeklarationer tillämpas vid taxeringen 2006. Bestämmelsen innehåller mer eller mindre en generell hänvisning till direktivet och innebär därför en viss osäkerhet om tillämpningen. Det är dock enbart fråga om ett begränsat antal fall då paragrafen faktiskt skulle behöva tillämpas och vägledning hur direktivet skall tolkas kan hämtas från den lagstiftning som föreslås tillämpas från taxeringsåret 2007. Det finns enligt regeringens uppfattning inte anledning att inte genomföra direktivet i rätt tid.

VPC AB samt Svenska Bankföreningen, Fondbolagens Förening och Svenska Fondhandlareföreningen har även tagit upp frågan om vilken betydelse det får att 12 kap. 3 a § lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter träder i kraft den 1 juli 2005. VPC AB och föreningarna har anfört att det inte är tekniskt möjligt att lämna uppgift om ränteinkomster som belöper enbart på det andra halvåret 2005. Att även lämna uppgift om ränteinkomster som belöper på det första halvåret skulle enligt föreningarna strida emot banksekretessen. Enligt artikel 9.2 i direktivet skall uppgifterna som skall vidarebefordras avse alla räntebetalningar gjorda under beskattningsåret. Denna text formulerades visserligen utifrån avsikten att direktivet skulle börja tillämpas från den 1 januari 2005, i stället för den 1 juli 2005 som sedermera har beslutats, men får ändå anses formulerad utifrån att själva tidpunkten för räntebetalningen är avgörande. Även ordalydelsen i artiklarna 6, 8 och 11 ger stöd för att avgörande för om kontrolluppgift skall lämnas är när utbetalningen sker och inte vilken tid den avser. Under förhandlingar har framkommit att EU-kommissionen och flertalet EU-medlemsstater anser att direktivet skall tolkas som att alla räntor som utbetalas under andra halvåret 2005, oberoende av vilken tid de belöper på, skall omfattas av direktivet. Den svenska regeringen har också anslutit sig till denna uppfattning.

16 Konsekvensanalys

Förslagen i promemorian innebär en utvidgad skyldighet att lämna kontrolluppgifter, framför allt för företag inom den finansiella sektorn samt för ekonomiska föreningar och andra onoterade företag. De flesta uppgiftslämnarna är dock kontrolluppgiftsskyldiga redan i dag för någon uppgift. Det är därför svårt att göra någon närmare beräkning av eventuellt ökade kostnader för uppgiftslämnarna.

Vid taxeringen 2004 var det 5 224 dödsbon som redovisade intäkt i inkomstslaget näringsverksamhet. Av dessa lämnade 630 kontrolluppgifter. Regeringens bedömning är att endast ett mindre antal som kommer att ha anledning att redovisa räntor, fordringsrätter och skulder i en kontrolluppgift. I flertalet av fallen kommer det av vara fråga om en redovisning som tidigare har gjorts av den som bedrev näringsverksamheten. Kontrolluppgiftsskyldigheten kommer således i flesta fallen inte vara en ny åtgärd som skall vidtas i verksamheten. Kontrolluppgiften kommer att medföra en kontinuitet i uppgiftslämnandet och vara av betydelse för den skattskyldige som får den förtryckt i sin självdeklaration och för Skatteverket i dess kontrollverksamhet.

Skyldigheten för banker och andra kreditinstitut att lämna kontrolluppgift om fordringsrätter utvidgas till att avse alla konton där fordringsrättens belopp uppgår till minst 10 000 kronor. I det här fallet torde det vara fråga om en utvidgning av skyldigheten för de som redan är uppgiftsskyldiga. Det är heller inte fråga om någon ny typ av uppgift. Regeringens bedömning är att det endast kan röra sig om en marginell arbetsinsats till en försumbar kostnad för instituten men till stor nytta för Skatteverkets kontrollverksamhet. Detsamma gäller kontrolluppgifter om annan avkastning än utdelning, ränta eller kapitalvinst.

När det gäller kontrolluppgiftsskyldigheten för options- och terminsaffärer påverkar de föreslagna ändringarna inte skyldigheten för de kontrolluppgiftsskyldiga.

Kontrolluppgift om innehav av och överlåtelse av en andel i ett oäkta bostadsföretag är helt ny. De uppgifter som bostadsföretaget skall lämna är uppgifter som är kända av företaget. Det beräknade merarbetet blir också beroende av i vilken utsträckning överlåtelser sker av andelarna i bostadsföretaget. Skyldigheten innebär att de kommer att behandlas på samma sätt som privatbostadsföretag.

Utvidgningen av skyldigheten att lämna kontrolluppgifter för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga innebär inte att någon ny kontrolluppgiftsskyldighet åläggs någon. Den kontrolluppgiftsskyldighet som redan finns utvidgas till att omfatta kontrolluppgifter även om begränsat skattskyldiga. Det merarbete som kan tänkas uppkomma torde var marginellt.

De flesta kontrolluppgifter lämnas elektronisk. Det är enbart några procent av kontrolluppgifterna som lämnas på blankett. När det gäller kontrolluppgifter om tjänsteinkomster är det 2,4 procent som lämnas på blankett och på kapitalområdet endast 0,2 procent. Skyldigheten att lämna sammandrag av kontrolluppgifter utvidgas visserligen till att avse alla typer av kontrolluppgifter men begränsas samtidigt till att endast

avse kontrolluppgifter som lämnas på blankett. Det är således ett fåtal som berörs av utvidgningen.

Förslaget om möjlighet att erhålla byråanstånd för lämnande av särskilda uppgifter torde enbart ha positiva effekter för de som kan vara berörda.

Förslaget rörande utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst innebär ingen ändring i sak utan är enbart ett förtydligande.

Den utvidgade skyldigheten att lämna kontrolluppgifter innebär att fler uppgifter kan förtryckas på självdeklarationen. Det medför färre kompletteringar av den skattskyldige och mindre administration för Skatteverket. Sammantaget torde kontrolluppgiftsutvidgningen innebära ett effektivare resursanvändande för såväl skattskyldiga som Skatteverket. Förändringarna bör därför inte ge upphov till några merkostnader för Skatteverket eller andra myndigheter.

17 Författningskommentar

17.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

6 kap.

1 §

Ett förtydligande har gjorts för att det klart skall framgå att kontrolluppgift skall lämnas om alla intäkter som typiskt sett är att hänföra till inkomstslaget tjänst oavsett om de är skattepliktiga för mottagaren eller inte. Någon ändring i sak är inte avsedd.

6 §

Ändringen innebär att *tredje stycket* utgår och därmed tas skyldigheten bort att, i en kontrolluppgift om ersättning på grund av en pensionsförsäkring som har tagits på annat sätt än i samband med tjänst, lämna uppgift om tidigare och nuvarande ägare till försäkringen samt om hur äganderätten har övergått och vem som har förfoganderätten till försäkringen.

8 kap.

1 §

I ett nytt *andra stycke* införs en bestämmelse om att kontrolluppgift skall lämnas även om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till en fordringsrätt och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital. Det innebär t.ex. att sådan avkastning som enligt Regeringsrättens avgörande i RÅ 2003 ref 48 har ansetts utgöra annan inkomst på grund av innehav av tillgångar skall omfattas av kontrolluppgiftsskyldigheten i 8 kap.

2 §

I *första stycket* görs en följdändring med anledning av förslaget att kontrolluppgiftsskyldigheten för räntor och fordringsrätter skall utvidgas till att även avse annan avkastning på fordringsrätterna.

Skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ränteinkomster och fordringsrätter utvidgas i *andra stycket* till att även avse dödsbon. Skyldigheten begränsas till de fall då utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör utgift i en näringsverksamhet som dödsboet bedriver. Skyldigheten kommer således att motsvara den som gäller för fysiska personer.

3 §

I paragrafen tydliggörs att banker och kreditmarknadsföretag, dvs. kreditinstitut är skyldiga att lämna kontrolluppgift om fordringsrätter även om någon ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats. Kontrolluppgiftsskyldigheten omfattar enbart konton där fordringsrättens belopp uppgår till minst 10 000 kronor.

4 §

Punkt 2 kompletteras så att undantaget från att lämna kontrolluppgift om ränta och fordringsrätt för konton där den sammanlagda räntan understiger 100 kronor begränsas till de fall då fordringsrättens belopp, dvs. behållningen, inte uppgår till mer än 1 000 kronor.

5 §

I paragrafen görs en följdändring med anledning av förslaget att kontrolluppgiftsskyldigheten för räntor och fordringsrätter skall utvidgas till att även avse annan avkastning på fordringsrätterna.

8 §

Skyldigheten att lämna kontrolluppgift om ränteutgifter och skulder utvidgas till att även avse dödsbon. Skyldigheten begränsas till de fall då utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör inkomst i en näringsverksamhet som dödsboet bedriver. Skyldigheten kommer således att motsvara den som gäller för fysiska personer.

9 kap.

1 §

I ett nytt *andra stycke* införs en bestämmelse om att kontrolluppgift skall lämnas även om annan avkastning än utdelning, ränta eller kapitalvinst som hänför sig till en delägarrätt och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital. Det innebär t.ex. att sådan avkastning som enligt Regeringsrättens avgörande i RÅ 2003 ref 48 har ansetts utgöra annan inkomst på grund av innehav av tillgångar skall omfattas av kontrolluppgiftsskyldigheten i 9 kap.

2 §

I paragrafen görs en följdändring med anledning av förslaget att kontrolluppgiftsskyldigheten för räntor, utdelningar och delägarrätter skall utvidgas till att även avse annan avkastning på delägarrätterna.

4 §

I paragrafen görs bland annat en följdändring med anledning av förslaget att kontrolluppgiftsskyldigheten för räntor, utdelningar och delägarrätter skall utvidgas till att även avse annan avkastning på delägarrätterna.

10 kap.

7 §

I paragrafen tydliggörs att vid avyttring av optioner och terminer skall kontrolluppgift lämnas när beskattningen skall ske. För att detta klart skall komma till uttryck föreskrivs att kontrolluppgift skall lämnas vid slutförandet av options- och terminsaffärer.

9 §

I *första stycket* görs en följdändring med anledning av förslaget om kontrolluppgiftsskyldigheten för slutförande av options- och terminsaffärer i 7 §.

I *andra stycket* tydliggörs att vid slutförande av en terminsaffär genom leverans med delvis nettning får uppgift lämnas om bruttoersättningen. Om nettoförsäljningssumman kan anges så bör det göras.

11 kap.

1 a §

Paragrafen, som är ny, innebär att kontrolluppgift skall lämnas om värdet av en andel i ett så kallat oäkta bostadsföretag. Se vidare avsnitt 9.2.

2 §

Kontrolluppgift skall lämnas om överlåtelse av en privatbostadsrätt i stället för om avyttring av en privatbostadsrätt. Ändringen innebär att kontrolluppgift även skall lämnas vid benefika överlåtelser såsom vid arv och gåva.

2 a §

Paragrafen, som är ny, innebär att kontrolluppgift skall lämnas om överlåtelse av en andel i ett så kallat oäkta bostadsföretag. Se vidare avsnitt 9.2.

12 kap

2 §

Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om begränsat skattskyldiga utvidgas till att även omfatta kontrolluppgifter om avkastning och innehav av delägarrätter samt om avyttring av delägarrätter, fordringsrätter och andelar i bostadsföretag.

Av *tredje stycket* framgår det att skatteregistreringsnummer endast behöver lämnas för avtalsförbindelser som är upprättats eller, vid avsaknad av avtalsförbindelser, transaktioner som har utförts den 1 januari 2004 eller senare.

14 kap.

9 §

Skyldigheten att foga ett sammandrag av uppgifterna till kontrolluppgifterna utvidgas till att avse samtliga typer av

kontrolluppgifter. Samtidigt begränsas skyldigheten till att enbart avse kontrolluppgifter som lämnas på blankett, dvs. i pappersform.

16 kap.

3 §

Möjligheten att få så kallat byråanstånd utvidgas till att även avse anstånd med att lämna särskilda uppgifter, dvs. den som yrkesmässig hjälper andra att upprätta särskilda uppgifter får ansöka om anstånd.

17.2 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

11 kap.

14 §

I *andra stycket 1 f* införs en bestämmelse om att en enskild som beskattats för ränteinkomster i Sverige och samtidigt har betalat källskatt på denna inkomst enligt sparandedirektivet skall få källskatten återbetald. Detta sker genom avdrag från den slutliga skatten vid avstämningen av skattekontot.

Rådets direktiv av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar (2003/48/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 94 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁶,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁷,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁸, och

av följande skäl:

(1) I artiklarna 56–60 i fördraget garanteras den fria rörligheten för kapital.

(2) Inkomster från sparande i form av räntebetalningar på fordringar utgör skattepliktig inkomst i samtliga medlemsstater för personer med hemvist i dessa.

(3) Medlemsstaterna har enligt artikel 58.1 i fördraget rätt att tillämpa sådana bestämmelser i sin skattelagstiftning som skiljer mellan skattebetalare som har olika bostadsort eller som har investerat sitt kapital på olika ort och att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra överträdelser av nationella lagar och andra författningar, särskilt i fråga om beskattning.

(4) Enligt artikel 58.3 i fördraget får de bestämmelser i medlemsstaternas skattelagstiftning vars syfte är att bekämpa missbruk eller bedrägeri inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller en förtäckt begränsning av den fria rörligheten för kapital och betalningar enligt artikel 56 i fördraget.

(5) I avsaknad av en samordning av de nationella systemen för beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar, särskilt när det gäller behandlingen av räntor som uppbärs av medborgare som inte har hemvist i staten i fråga, är det för närvarande ofta möjligt för personer med hemvist i någon av medlemsstaterna att i hemviststaten undgå varje form av beskattning av räntor som de erhåller i en annan medlemsstat.

(6) Denna situation medför snedvridningar i kapitalrörelserna mellan medlemsstaterna, och dessa effekter är oförenliga med den inre marknaden.

(7) Detta direktiv bygger på det samförstånd som nåddes vid Europeiska rådets möte i Santa Maria da Feira den 19 och 20 juni 2000 och de därpå följande mötena i Ekofinrådet den 26 och 27 november 2000, 13 december 2001 och 21 januari 2003.

⁶ EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 259.

⁷ EUT C 47 E, 27.2.2003, S. 553.

⁸ EGT C 48, 21.2.2002, s. 55.

(8) Det yttersta målet med detta direktiv är att göra det möjligt att faktiskt beskatta inkomster från sparande i form av räntebetalningar i en medlemsstat till faktiska betalningsmottagare som är fysiska personer med hemvist i en annan medlemsstat, i enlighet med lagstiftningen i den sistnämnda staten.

(9) Målet med detta direktiv uppnås bäst genom att det inriktas på räntebetalningar som görs eller säkras av ekonomiska aktörer som är etablerade i medlemsstaterna till eller till förmån för faktiska betalningsmottagare som är fysiska personer med hemvist i en annan medlemsstat.

(10) Eftersom målet för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på grund av att det inte förekommer någon samordning av de nationella systemen för beskattning av inkomster från sparande, och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel begränsas detta direktiv till vad som krävs för att nå dessa mål och går inte utöver vad som är nödvändigt för detta.

(11) Betalningsombudet är den ekonomiska aktör som betalar ränta eller sörjer för att ränta betalas direkt till förmån för den faktiska betalningsmottagaren.

(12) Definitionen av uttrycken räntebetalning och betalningsombud bör, i tillämpliga fall, ske med hänvisning till rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)⁹.

(13) Tillämpningsområdet för detta direktiv bör begränsas till beskattning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar för fordringar, med undantag för bland annat de frågor som rör beskattning av pensions och försäkringsförmåner.

(14) Det yttersta målet att möjliggöra faktisk beskattning av räntebetalningar i den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har sitt skatterättsliga hemvist kan uppnås genom utbyte av information om räntebetalningar mellan medlemsstaterna.

(15) I rådets direktiv 77/799/EEG av den 19 december 1977 om ömsesidigt bistånd av medlemsstaternas behöriga myndigheter på området direkt och indirekt beskattning¹⁰ finns redan nu stöd för medlemsstaterna att utbyta information när det gäller beskattning av den inkomst som omfattas av detta direktiv. Det direktivet bör fortsätta att tillämpas på sådant utbyte av information utöver det här direktivet i den mån som det här direktivet inte avviker från det förstnämnda direktivet.

(16) Det automatiska utbyte av information mellan medlemsstaterna om räntebetalningar som omfattas av detta direktiv möjliggör faktisk beskattning av dessa räntebetalningar i den medlemsstat där den faktiska

⁹ EGT L 375, 31.12.1985, s. 3. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG (EGT L 41, 13.2.2002, s. 35).

¹⁰ EGT L 336, 27.12.1977, s. 15. Direktivet senast ändrat genom 1994 års anslutningsakt.

betalningsmottagaren har sitt skatterättsliga hemvist i enlighet med de nationella lagarna i den staten. Därför är det nödvändigt att föreskriva att de medlemsstater som utbyter information enligt detta direktiv inte får tillämpa de begränsningar för informationsutbyte som avses i artikel 8 i direktiv 77/799/EEG.

(17) Med hänsyn till strukturella skillnader kan inte Österrike, Belgien och Luxemburg tillämpa det automatiska utbytet av information vid samma tidpunkt som de övriga medlemsstaterna. Under en övergångsperiod och under förutsättning att en källskatt kan garantera en miniminivå av faktisk beskattning, särskilt med en skattesats som ökar progressivt upp till 35 %, bör dessa tre medlemsstater tillämpa en källskatt på de inkomster av sparande som omfattas av detta direktiv.

(18) För att undvika skillnader i behandling bör inte Österrike, Belgien och Luxemburg vara tvungna att tillämpa automatiskt utbyte av information förrän Schweiziska edsförbundet, Furstendömet Andorra, Furstendömet Liechtenstein, Furstendömet Monaco och Republiken San Marino säkerställer faktiskt utbyte av information på begäran avseende räntebetalningar.

(19) Dessa medlemsstater bör överföra större delen av sina intäkter från denna källskatt till den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren av räntan har sitt hemvist.

(20) Dessa medlemsstater bör införa ett förfarande genom vilket faktiska betalningsmottagare med skatterättsligt hemvist i andra medlemsstater kan undvika att påföras denna källskatt genom att bemyndiga sina betalningsombud att anmäla räntebetalningarna eller genom att uppvisa ett intyg utfärdat av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där de har sitt skatterättsliga hemvist.

(21) Den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har sitt skatterättsliga hemvist bör se till att sådan dubbelbeskattning av räntebetalningar undanröjs som kan följa av att denna källskatt påförs i enlighet med förfarandena i detta direktiv. Medlemsstaten bör göra detta genom att avräkna denna källskatt upp till ett belopp som motsvarar den skatt som inom dess territorium skall betalas på sådan ränta och genom att till den faktiska betalningsmottagaren återbetala det eventuellt överskjutande skattebeloppet som tagits ut. Dock kan den i stället för att tillämpa denna avräkningsmekanism återbetala källskatten.

(22) För att undvika störningar på marknaden bör detta direktiv under övergångsperioden inte gälla för räntebetalningar för vissa överlåtbara skuldebrev.

(23) Detta direktiv bör inte hindra medlemsstaterna från att på räntor inom sina respektive territorier ta ut andra typer av källskatt än den som avses i detta direktiv.

(24) Så länge som Förenta staterna, Schweiz, Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino och medlemsstaternas berörda beroende och associerade territorier inte samtliga tillämpar åtgärder som är likvärdiga eller desamma som de åtgärder som föreskrivs i detta direktiv skulle en kapitalflykt till dessa länder och territorier kunna äventyra att direktivets

mål uppnås. Det är därför nödvändigt att direktivet tillämpas från samma tidpunkt som alla dessa länder och territorier tillämpar sådana åtgärder.

(25) Kommissionen bör vart tredje år till rådet överlämna en rapport om hur detta direktiv fungerar och föreslå rådet de ändringar som behövs för att bättre sörja för faktisk beskattning av inkomster från sparande och undanröja oönskade snedvridningar av konkurrensen.

(26) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

INLEDANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Mål

1. Det yttersta målet med detta direktiv är att möjliggöra att inkomster från sparande i form av räntebetalningar som görs i en medlemsstat till förmån för faktiska betalningsmottagare, som är fysiska personer med skatterättsligt hemvist i en annan medlemsstat, faktiskt beskattas i enlighet med lagstiftningen i den senare medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att betalningsombud som är etablerade inom deras territorier utför de uppgifter som krävs för att genomföra detta direktiv, oavsett var gäldenären för den räntebärande fordran är etablerad.

Artikel 2

Definition av uttrycket faktisk betalningsmottagare

1. I detta direktiv avses med *faktisk betalningsmottagare* varje fysisk person som tar emot en räntebetalning eller varje fysisk person för vilken en räntebetalning ombesörjs, såvida inte denna person företer bevis för att betalningen inte har gjorts eller ombesörjts för hans egen räkning, det vill säga att

a) han agerar som betalningsombud enligt artikel 4.1, eller

b) han handlar på uppdrag av en juridisk person, ett subjekt som beskattas för sin vinst enligt den allmänna ordningen för företagsbeskattning, ett fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG eller ett subjekt som avses i artikel 4.2 i det här direktivet, och i det senare fallet, uppger subjektets namn och adress till den ekonomiska aktör som gör räntebetalningen och som i sin tur vidarebefordrar dessa uppgifter till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där aktören är etablerad, eller

c) han handlar på uppdrag av en annan fysisk person som är den faktiska betalningsmottagaren och i enlighet med artikel 3.2 för betalningsombudet uppger denna faktiska betalningsmottagares identitet.

2. Om ett betalningsombud har information som tyder på att en fysisk person som mottar en räntebetalning eller för vilken en räntebetalning

ombesörjs kanske inte är den faktiska betalningsmottagaren, och denna fysiska person varken kan hänföras till punkt 1 a eller 1 b skall ombudet vidta rimliga åtgärder för att fastställa den faktiska betalningsmottagarens identitet, i enlighet med artikel 3.2. Om betalningsombudet inte kan fastställa den faktiska betalningsmottagarens identitet skall ombudet betrakta den fysiska personen som den faktiska betalningsmottagaren.

Artikel 3

Den faktiska betalningsmottagarens identitet och hemvist

1. Medlemsstaterna skall inom sina respektive territorier anta och säkerställa tillämpningen av de förfaranden som behövs för att betalningsombudet, när det gäller tillämpningen av artiklarna 8–12, skall kunna fastställa de faktiska betalningsmottagarnas identitet och hemvist.

Dessa förfaranden skall uppfylla de miniminormer som anges i punkterna 2 och 3.

2. Betalningsombudet skall fastställa den faktiska betalningsmottagarens identitet enligt miniminormer som varierar beroende på när förbindelserna upprättades mellan betalningsombudet och mottagaren av räntan, enligt följande:

a) När det gäller avtalsförbindelser som upprättats före den 1 januari 2004 skall betalningsombudet fastställa den faktiska betalningsmottagarens identitet, bestående av namn och adress, med hjälp av tillgängliga uppgifter, särskilt i enlighet med de föreskrifter som gäller i ombudets etableringsstat och i enlighet med rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar¹¹.

b) När det gäller avtalsförbindelser som upprättats eller, i avsaknad av avtalsförbindelser, en transaktion som utförts den 1 januari 2004 eller senare skall betalningsombudet fastställa den faktiska betalningsmottagarens identitet, bestående av namn, adress och i förekommande fall skattenummer som tilldelats av den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist. Dessa uppgifter skall fastställas på grundval av pass eller officiellt identitetskort som den faktiska betalningsmottagaren uppvisar. Om adressen inte anges i passet eller på det officiella identitetskortet skall den fastställas på grundval av någon annan giltig handling som den faktiska betalningsmottagaren uppvisar. Om skattenumret inte anges i passet, på identitetskortet eller i någon annan giltig handling, till exempel hemvistintyg, som den faktiska betalningsmottagaren uppvisar, skall identitetsuppgifterna kompletteras med uppgift om födelsedatum och födelseort, enligt passet eller det officiella identitetskortet.

3. Betalningsombudet skall fastställa den faktiska betalningsmottagarens hemvist enligt miniminormer som varierar beroende på när förbindelserna upprättades mellan betalningsombudet och mottagaren av räntan. Den faktiska betalningsmottagarens hemvist

¹¹ EGT L 166, 28.6.1991, s. 77. Direktivet senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG (EGT L 344, 28.12.2001, s. 76).

skall anses vara det land där han har sin fasta adress, dock med beaktande av följande:

a) När det gäller avtalsförbindelser som upprättats före den 1 januari 2004 skall betalningsombudet fastställa den faktiska betalningsmottagarens hemvist med hjälp av tillgängliga uppgifter, särskilt i enlighet med de föreskrifter som gäller i ombudets etableringsstat och i enlighet med direktiv 91/308/EEG.

b) När det gäller avtalsförbindelser som upprättats eller, i avsaknad av avtalsförbindelser, en transaktion som utförts den 1 januari 2004 eller senare skall betalningsombudet fastställa den faktiska betalningsmottagarens hemvist på grundval av den adress som anges i passet eller det officiella identitetskortet eller, vid behov, på grundval av någon annan giltig identitetshandling som den faktiska betalningsmottagaren företer, enligt följande förfarande: för fysiska personer som uppvisar ett pass eller ett officiellt identitetskort utfärdat av en medlemsstat och som förklarar sig ha hemvist i ett tredje land, skall hemvistet fastställas på grundval av ett hemvistintyg utfärdat av den behöriga myndigheten i det tredje land där den fysiska personen förklarar sig ha hemvist. Om detta intyg inte företes skall hemvistet anses vara den medlemsstat som har utfärdat passet eller annan officiell identitetshandling.

Artikel 4

Definition av uttrycket betalningsombud

1. I detta direktiv avses med *betalningsombud* varje ekonomisk aktör som betalar ränta eller sörjer för att ränta betalas till förmån för den faktiska betalningsmottagaren, oavsett om aktören är gäldenären med avseende på den räntebärande fordran, eller den aktör som av gäldenären eller den faktiska betalningsmottagaren fått i uppdrag att betala räntan eller sörja för att den betalas.

2. Ett subjekt som är etablerat i en medlemsstat och till vilket ränta betalas eller för vilket betalning av ränta ombesörjs till förmån för den faktiska betalningsmottagaren, skall också anses vara betalningsombud vid sådan betalning eller vid ombesörjande av sådan betalning. Denna bestämmelse skall inte tillämpas om den ekonomiska aktören på grundval av officiella giltiga uppgifter som lämnats av subjektet har anledning att förmoda att

a) subjektet är en juridisk person, med undantag för sådana juridiska personer som anges i punkt 5, eller

b) subjektets vinst beskattas enligt den allmänna ordningen för företagsbeskattning, eller

c) subjektet är ett fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG.

En ekonomisk aktör som betalar ränta till, eller sörjer för att ränta betalas till, ett subjekt som är etablerat i en annan medlemsstat och som anses vara ett betalningsombud enligt denna punkt skall till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där aktören är etablerad meddela subjektets namn och adress samt det totala räntebeloppet som betalats till

eller vars betalning ombesörjts för subjektet; denna myndighet skall vidarebefordra dessa uppgifter till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där subjektet är etablerat.

3. Det subjekt som avses i punkt 2 skall emellertid ha rätt att välja, när det gäller tillämpningen av detta direktiv, att bli behandlat som fondföretag enligt punkt 2 c. Om detta alternativ väljs skall ett intyg utfärdas av den medlemsstat där subjektet är etablerat och överlämnas av subjektet till den ekonomiska aktören.

Medlemsstaterna skall fastställa närmare bestämmelser om denna rätt för subjekt som är etablerade på deras territorium.

4. Om en sådan ekonomisk aktör och ett sådant subjekt som avses i punkt 2 är etablerade i samma medlemsstat, skall den medlemsstaten vidta nödvändiga åtgärder för att se till att subjektet följer bestämmelserna i detta direktiv när det agerar i egenskap av betalningsombud.

5. De juridiska personer som är undantagna från tillämpningen av punkt 2 a är följande:

- a) I Finland: avoin yhtiö (Ay) och kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag och kommanditbolag.
- b) I Sverige: handelsbolag (HB) och kommanditbolag (KB).

Artikel 5

Definition av uttrycket behörig myndighet

I detta direktiv avses med *behörig myndighet*

- a) i fråga om medlemsstater, de myndigheter som medlemsstaten anmält till kommissionen, och
- b) i fråga om tredje land, den behöriga myndigheten enligt bilaterala eller multilaterala skatteavtal eller annars den myndighet som är behörig att utfärda intyg om skatterättsligt hemvist.

Artikel 6

Definition av uttrycket räntebetalning

1. I detta direktiv avses med *räntebetalning* följande:

- a) Räntor som betalats till eller krediterats ett konto och som härrör från fordringar av alla slag, med eller utan säkerhet genom inteckning och med eller utan rätt att få del av gäldenärens vinst, särskilt inkomster från statspapper och obligationer eller debentures, inklusive agiobelopp och vinster som är förenade med sådana värdepapper, obligationer eller debentures. Straffavgifter på grund av sen betalning skall inte anses vara räntebetalningar.
- b) Upplupen eller kapitaliserad ränta från försäljning, återbetalning eller inlösen av fordringar som avses i led a.
- c) Inkomster som härrör från räntebetalningar antingen direkt eller genom ett subjekt som avses i artikel 4.2 och som delas ut av
 - i) fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG,
 - ii) subjekt som utnyttjar den rättighet som anges i artikel 4.3, och
 - iii) företag för kollektiva investeringar etablerade utanför det territorium som avses i artikel 7.

d) Inkomster som realiseras vid försäljning, återbetalning eller inlösen av aktier eller andelar i följande företag och subjekt, om de direkt eller indirekt genom andra företag för kollektiva investeringar eller sådana subjekt som avses nedan investerar mer än 40 % av sina tillgångar i fordringar som avses i punkt a:

i) Fondföretag som auktoriserats i enlighet med direktiv 85/611/EEG.

ii) Subjekt som utnyttjar den rättighet som anges i artikel 4.3.

iii) Företag för kollektiva investeringar etablerade utanför det territorium som avses i artikel 7.

Medlemsstaterna har dock rätt att i definitionen av ränta inbegripa sådana inkomster som anges i led d endast i den mån dessa inkomster svarar mot inkomster som direkt eller indirekt härrör från räntebetalningar i den mening som avses i leden a och b.

2. När det gäller punkt 1 c och d skall hela inkomstbeloppet anses vara en räntebetalning om betalningsombudet inte har några uppgifter om hur stor andel av inkomsterna som härrör från räntebetalningar.

3. När det gäller punkt 1 d skall den procentuella andelen anses vara mer än 40 %, om betalningsombudet inte har några uppgifter om den procentuella andel av tillgångarna som investerats i fordringar eller i aktier eller andelar enligt definitionen i det ledet. Om betalningsombudet inte kan avgöra hur stor inkomst den faktiska betalningsmottagaren har haft, skall inkomsten anses vara det belopp som erhållits vid försäljningen, inlösen eller återbetalningen av aktierna eller andelarna.

4. När ränta enligt definitionen i punkt 1 betalas till eller krediteras ett konto som innehas av ett subjekt enligt artikel 4.2 och om detta subjekt inte utnyttjar den rätt som anges i artikel 4.3, skall räntan anses vara en räntebetalning gjord av det subjektet.

5. När det gäller punkt 1 b och d skall medlemsstaterna ha rätt att kräva att betalningsombud inom deras territorium beräknar räntan på årsbasis för en period som inte får överstiga ett år och att behandla sådan på årsbasis beräknad ränta som en räntebetalning, även om ingen försäljning, inlösen eller återbetalning sker under den perioden.

6. Med undantag av vad som sägs i punkt 1 c och d skall medlemsstaterna ha rätt att från definitionen av räntebetalning undanta inkomster enligt de nämnda bestämmelserna som härrör från företag eller subjekt etablerade inom deras territorium, om dessa subjekts investeringar i fordringar enligt punkt 1 a inte överstiger 15 % av deras tillgångar. På samma sätt kan medlemsstaterna med undantag av vad som sägs i punkt 4, från definitionen av räntebetalningar i punkt 1 undanta sådana räntor som betalas till eller krediteras ett konto som innehas av ett subjekt som avses i artikel 4.2, om detta subjekt inte utnyttjar den rätt som anges i artikel 4.3 och är etablerat på deras territorium, när dessa subjekts investeringar i sådana fordringar som avses i punkt 1 a inte överstiger 15 % av deras tillgångar.

Om en medlemsstat utövar denna rätt skall detta vara bindande för de andra medlemsstaterna.

7. Den procentuella andel som avses i punkt 1 d och punkt 3 skall vara 25 % från och med den 1 januari 2011.

8. De procentuella andelar som avses i punkt 1 d och punkt 6 skall fastställas med hänvisning till placeringsinriktningen enligt de berörda företagens eller subjektens fondbestämmelser eller bolagsordning eller, i avsaknad av sådana, efter sammansättningen av de berörda företagens eller subjektens tillgångar.

Artikel 7

Territoriellt tillämpningsområde

Detta direktiv är tillämpligt på räntor som betalas ut av ett betalningsombud som är etablerat inom det territorium där fördraget är tillämpligt i enlighet med artikel 299 i detta.

KAPITEL II

UTBYTE AV INFORMATION

Artikel 8

Betalningsombudets skyldighet att lämna uppgifter

1. När den faktiska betalningsmottagaren har hemvist i en annan medlemsstat än den där betalningsombudet är etablerat skall de uppgifter som betalningsombudet skall lämna till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där ombudet är etablerat åtminstone innefatta följande:

- a) Den faktiska betalningsmottagarens identitet och hemvist, fastställda i enlighet med artikel 3.
- b) Betalningsombudets namn och adress.
- c) Den faktiska betalningsmottagarens kontonummer eller, om sådant saknas, den räntebärande fordrans identifieringsnummer.
- d) Upplysningar om räntebetalingen i enlighet med punkt 2.

2. De uppgifter som betalningsombudet skall lämna om räntebetalingen skall åtminstone innehålla en uppdelning av räntorna i nedanstående kategorier och innefatta följande:

- a) När det gäller räntebetalingar enligt artikel 6.1 a: det betalda eller krediterade räntebeloppet.
- b) När det gäller räntebetalingar enligt artikel 6.1 b eller 6.1 d: antingen beloppet på den ränta eller inkomst som avses i de nämnda leden eller hela beloppet vid försäljningen, inlösen eller återbetalningen.
- c) När det gäller räntebetalingar enligt artikel 6.1 c: antingen beloppet på den inkomst som avses i det ledet eller hela utdelningsbeloppet.
- d) När det gäller räntebetalingar enligt artikel 6.4: räntebeloppet som är hänförligt till var och en av de medlemmar i det subjekt som avses i artikel 4.2, vilka uppfyller villkoren i artikel 1.1 och artikel 2.1.
- e) När en medlemsstat utövar sin rätt enligt artikel 6.5: beloppet på den på årsbasis beräknade räntan.

Medlemsstaterna får dock begränsa de uppgifter som betalningsombudet skall lämna om räntebetalingar till det totala beloppet på räntan eller inkomsten och hela beloppet vid försäljningen, inlösen eller återbetalningen.

Artikel 9

Automatiskt informationsutbyte

1. Den behöriga myndigheten i betalningsombudets medlemsstat skall vidarebefordra de uppgifter som avses i artikel 8 till den behöriga myndigheten i den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har hemvist.

2. Uppgifterna skall vidarebefordras automatiskt och minst en gång om året, inom sex månader efter beskattningsårets utgång i betalningsombudets medlemsstat och avse alla räntebetalningar gjorda under det året.

3. Bestämmelserna i direktiv 77/799/EEG skall tillämpas på det informationsutbyte som föreskrivs i det här direktivet, i den mån bestämmelserna i det här direktivet inte avviker från dessa. Artikel 8 i direktiv 77/799/EEG skall dock inte tillämpas på de uppgifter som skall tillhandahållas enligt detta kapitel.

KAPITEL III

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER

Artikel 10

Övergångsperiod

1. Under en övergångsperiod som börjar den dag som anges i artikel 17.2 och 17.3 och om inte annat följer av artikel 13.1 skall Belgien, Luxemburg och Österrike inte vara skyldiga att tillämpa bestämmelserna i kapitel II.

Dessa länder skall emellertid erhålla information från de andra medlemsstaterna i enlighet med kapitel II.

Under övergångsperioden skall detta direktiv ha som mål att garantera en faktisk minimibesättning av inkomster från sparande i form av räntebetalningar i en medlemsstat till förmån för faktiska betalningsmottagare som är fysiska personer med skatterättsligt hemvist i en annan medlemsstat.

2. Övergångsperioden skall upphöra att gälla vid utgången av det första hela beskattningsåret efter det senare av följande datum:

– Den dag då ett avtal träder i kraft mellan Europeiska gemenskapen, efter enhälligt beslut av rådet, och det sista av följande länder, nämligen Schweiziska edsförbundet, Furstendömet Liechtenstein, Republiken San Marino, Furstendömet Monaco och Furstendömet Andorra, i vilket avtal det föreskrivs informationsutbyte på begäran i överensstämmelse med OECD:s modellavtal för utbyte av information om skattefrågor av den 18 april 2002 (nedan kallat "OECD:s modellavtal") vad avser räntebetalningar såsom de definieras i detta direktiv från betalningsombud etablerade inom dessa länders respektive territorium till faktiska betalningsmottagare som har sitt hemvist inom det territorium där detta direktiv skall tillämpas, utöver den källskatt som

dessa länder samtidigt skall ta ut på sådana betalningar enligt den skattesats som fastställs för motsvarande tidsperioder i artikel 11.1.

– Den dag då rådet enhälligt fastslår att Amerikas förenta stater har förbundit sig att utbyta information på begäran i överensstämmelse med OECD:s modellavtal vad avser räntebetalningar såsom de definieras i detta direktiv från betalningsombud etablerade inom Förenta staternas territorium till faktiska betalningsmottagare som har sitt skatterättsliga hemvist inom det territorium där direktivet skall tillämpas.

3. Vid övergångsperiodens slut måste Belgien, Luxemburg och Österrike tillämpa bestämmelserna i kapitel II och de skall upphöra att tillämpa källskatt och intäktsdelning enligt artiklarna 11 och 12. Om Belgien, Luxemburg eller Österrike väljer att under övergångsperioden tillämpa bestämmelserna i kapitel II skall landet inte längre tillämpa källskatt och intäktsdelning enligt artiklarna 11 och 12.

Artikel 11

Källskatt

1. Under den övergångsperiod som anges i artikel 10 skall Belgien, Luxemburg och Österrike, när den faktiska betalningsmottagaren har hemvist i en annan medlemsstat än den där betalningsombudet är etablerat, ta ut en källskatt på 15 % under de första tre åren av övergångsperioden, 20 % för de följande tre åren och 35 % därefter.

2. Betalningsombudet skall ta ut källskatt enligt följande bestämmelser:

a) När det gäller räntebetalningar enligt artikel 6.1 a: på det betalda eller krediterade räntebeloppet.

b) När det gäller räntebetalningar enligt artikel 6.1 b eller d: på det ränte- eller inkomstbelopp som avses i de nämnda leden eller genom en avgift med samma verkan som påförs mottagaren för hela det belopp som intäkten från försäljningen, inlösen eller återbetalningen uppgår till.

c) När det gäller räntebetalningar enligt artikel 6.1 c: på det inkomstbelopp som avses i det ledet.

d) När det gäller räntebetalningar enligt artikel 6.4: på det räntebelopp som är hänförligt till var och en av de medlemmar i det subjekt som avses i artikel 4.2, vilka uppfyller villkoren i artiklarna 1.1 och 2.1.

e) När en medlemsstat utövar sin rätt enligt artikel 6.5: på beloppet på den på årsbasis beräknade räntan.

3. När det gäller leden a och b i punkt 2 skall källskatten tas ut i proportion till den tid som den faktiska betalningsmottagaren innehåft fordran. Om betalningsombudet inte kan fastställa tiden för innehavet på grundval av tillgängliga uppgifter, skall ombudet anse att den faktiska betalningsmottagaren har innehåft fordran så länge som den har existerat, om inte den faktiska betalningsmottagaren lägger fram bevis om tidpunkten för förvärvet.

4. Även om betalningsombudets medlemsstat tar ut källskatt skall detta inte hindra den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist från att beskatta inkomsterna i enlighet med den nationella lagstiftningen, under förutsättning att fördraget följs.

5. Under övergångsperioden får de medlemsstater som tar ut källskatt föreskriva att en ekonomisk aktör som betalar ränta till, eller sörjer för att ränta betalas till, ett subjekt enligt artikel 4.2 som är etablerat i en annan medlemsstat skall anses vara betalningsombud i stället för subjektet och skall ta ut källskatt på sådan ränta, såvida inte subjektet formellt har godtagit att dess namn och adress samt totalbeloppet på den ränta som betalats till eller vars betalning ombesörjts för subjektet får meddelas i enlighet med artikel 4.2 sista stycket.

Artikel 12

Intäktsdelning

1. De medlemsstater som tar ut källskatt i enlighet med artikel 11.1 skall behålla 25 % av sina intäkter och överföra 75 % av intäkterna till den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren av räntan har hemvist.

2. De medlemsstater som tar ut källskatt i enlighet med artikel 11.5 skall behålla 25 % av sina intäkter och överföra 75 % av intäkterna till de andra medlemsstaterna i samma proportion som de överföringar som görs enligt punkt 1 i den här artikeln.

3. Överföringarna skall göras senast sex månader efter slutet av beskattningsåret i betalningsombudets medlemsstat, enligt punkt 1, eller beskattningsåret i den ekonomiska aktörens medlemsstat, enligt punkt 2.

4. De medlemsstater som tar ut källskatt skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att systemet för intäktsdelning fungerar väl.

Artikel 13

Undantag från källskatteförfarandet

1. De medlemsstater som tar ut källskatt i enlighet med artikel 11 skall föreskriva ett eller båda av följande förfaranden för att de faktiska betalningsmottagarna skall kunna begära att ingen sådan skatt tas ut:

a) Ett förfarande som gör det möjligt för den faktiska betalningsmottagaren att uttryckligen bemyndiga betalningsombudet att lämna uppgifter i enlighet med kapitel II. Ett sådant bemyndigande skall omfatta alla räntor som betalningsombudet betalar till den faktiska betalningsmottagaren. I detta fall skall bestämmelserna i artikel 9 vara tillämpliga.

b) Ett förfarande som innebär att källskatt inte tas ut om den faktiska betalningsmottagaren för sitt betalningsombud företer ett intyg som den behöriga myndigheten i den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist utfärdat i dennes namn i enlighet med punkt 2.

2. Om den faktiska betalningsmottagaren begär det skall den behöriga myndigheten i den medlemsstat där han har skatterättsligt hemvist utfärda ett intyg som innehåller följande uppgifter:

a) Den faktiska betalningsmottagarens namn, adress och skattenummer eller, om detta saknas, födelsedatum och födelseort.

b) Betalningsombudets namn och adress.

c) Den faktiska betalningsmottagarens kontonummer eller, om sådant saknas, värdepapperets identifieringsuppgifter.

Ett sådant intyg skall gälla i högst tre år. Det skall utfärdas till varje faktisk betalningsmottagare som begär det, inom två månader efter en sådan begäran.

Artikel 14

Undanröjande av dubbelbeskattning

1. Den medlemsstat där en faktisk betalningsmottagare har skatterättsligt hemvist skall, i enlighet med punkterna 2 och 3, sörja för att sådan dubbelbeskattning som kan uppstå till följd av den källskatt som avses i artikel 11 undanröjs.

2. Om de räntor som en faktisk betalningsmottagare erhållit har källbeskattats i betalningsombudets medlemsstat skall den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist bevilja honom avräkning med det uttagna skattebeloppet, i enlighet med den nationella lagstiftningen. Om det uttagna skattebeloppet överstiger det skattebelopp som skall betalas i enlighet med den nationella lagstiftningen, skall den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist återbetala det överskjutande källskattebeloppet till denne.

3. Om ränta som en faktisk betalningsmottagare erhållit beskattats med någon annan typ av källskatt, utöver den källskatt som avses i artikel 11, och om den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist beviljar avräkning för denna källskatt i enlighet med den nationella lagstiftningen eller enligt skatteavtal, skall denna källskatt avräknas innan förfarandet enligt punkt 2 tillämpas.

4. Den medlemsstat där den faktiska betalningsmottagaren har skatterättsligt hemvist får ersätta den avräkning som avses i punkterna 2 och 3 med återbetalning av den källskatt som avses i artikel 11.

Artikel 15

Överlåtbara skuldebrev

1. Under den övergångsperiod som anges i artikel 10, men senast till och med den 31 december 2010, skall inhemska och internationella obligationer och andra överlåtbara skuldebrev som emitterats första gången före den 1 mars 2001 eller för vilka de ursprungliga emissionsprospekten har godkänts före den tidpunkten av de behöriga myndigheterna på det sätt som avses i rådets direktiv 80/390/EEG¹² eller av de ansvariga myndigheterna i tredje land, inte anses vara fordringar enligt artikel 6.1 a, under förutsättning att inga ytterligare emissioner av sådana överlåtbara skuldebrev görs den 1 mars 2002 eller senare. Om den övergångsperiod som anges i artikel 10 emellertid skulle fortsätta efter den 31 december 2010 skall bestämmelserna i denna artikel fortsätta att gälla endast för sådana överlåtbara skuldebrev

¹² EGT L 100, 17.4.1980, s. 1. Direktivet upphävt genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG (EGT L 184, 6.7.2001, s. 1).

– som innehåller gross up-klausuler och klausuler om förtida inlösen, och

– där betalningsombudet enligt definitionen i artikel 4 är etablerat i en medlemsstat som tillämpar den källskatt som anges i artikel 11 och detta betalningsombud betalar ränta eller sörjer för att ränta betalas till förmån för en faktisk betalningsmottagare som har sitt hemvist i en annan medlemsstat.

Om ytterligare emissioner görs den 1 mars 2002 eller senare av ovan nämnda överlåtbara skuldebrev som emitterats av en regering eller ett närstående rättssubjekt som agerar som myndighet eller vars roll erkänns i ett internationellt avtal enligt definitionen i bilagan, skall emissionen i sin helhet, inbegripet den ursprungliga emissionen och eventuella ytterligare emissioner, anses vara en fordran enligt artikel 6.1 a.

Om ytterligare emissioner görs den 1 mars 2002 eller senare av ovan nämnda överlåtbara skuldebrev som emitterats av en emittent som inte omfattas av andra stycket, skall sådana ytterligare emissioner anses vara fordringar enligt artikel 6.1 a.

2. Denna artikel skall dock inte hindra medlemsstaterna från att beskatta inkomster från sådana överlåtbara skuldebrev som avses i punkt 1 i enlighet med den nationella lagstiftningen.

KAPITEL IV

ÖVRIGA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 16

Andra källskatter

Detta direktiv skall inte hindra medlemsstaterna från att ta ut andra typer av källskatt än den som avses i artikel 11 i enlighet med sina nationella bestämmelser eller skatteavtal.

Artikel 17

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall före den 1 januari 2004 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

2. Medlemsstaterna skall tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2005 under förutsättning att

i) Schweiziska edsförbundet, Furstendömet Lichtenstein, Republiken San Marino, Furstendömet Monaco och Furstendömet Andorra från och med samma tidpunkt tillämpar åtgärder likvärdiga med de som finns i detta direktiv i enlighet med de avtal som de ingått med Europeiska gemenskapen, enligt enhälliga beslut av rådet, och

ii) alla avtal eller andra arrangemang är klara, i vilka det föreskrivs att alla berörda beroende eller associerade territorier (Kanalöarna, Isle of Man och de beroende eller associerade territorierna i Västindien), från och med samma tidpunkt tillämpar automatiskt utbyte av information på

samma sätt som föreskrivs i kapitel II i detta direktiv, (eller under den övergångsperiod som anges i artikel 10 tillämpar en källskatt på samma villkor som finns i artiklarna 11 och 12).

3. Rådet skall senast sex månader före den 1 januari 2005 enhälligt besluta om huruvida det villkor som anges i punkt 2 kommer att uppfyllas med avseende på de datum då åtgärderna i fråga skall träda i kraft i de berörda tredje länderna och beroende eller associerade territorierna. Om rådet inte beslutar att villkoret kommer att uppfyllas skall rådet på förslag av kommissionen med enhällighet fastställa en ny tidpunkt för punkt 2.

4. När medlemsstaterna antar de bestämmelser som är nödvändiga för att följa detta direktiv skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

5. Medlemsstaterna skall genast underrätta kommissionen om detta och till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv samt en jämförelsetabell över bestämmelserna i detta direktiv och de nationella bestämmelser som antagits.

Artikel 18

Översyn

Kommissionen skall vart tredje år till rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv. På grundval av dessa rapporter skall kommissionen vid behov föreslå rådet de ändringar av detta direktiv som behövs för att bättre sörja för en faktisk beskattning av inkomster från sparande och eliminera oönskade snedvridningar av konkurrensen.

Artikel 19

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 20

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 3 juni 2003.

På rådets vägnar

N. CHRISTODOULAKIS

Ordförande

*BILAGA***FÖRTECKNING ÖVER NÄRSTÅENDE RÄTTSSUBJEKT SOM AVSES I ARTIKEL 15**

I enlighet med artikel 15 kommer följande organ att anses vara ”ett närstående rättssubjekt som agerar som myndighet eller vars roll erkänns i ett internationellt avtal”:

– Organ inom Europeiska unionen:

Belgien

Région flamande (Vlaams Gewest) (regionen Flandern)

Région wallonne (regionen Vallonien)

Région bruxelloise (Brussels Gewest) (Brysselregionen)

Communauté française (den franskspråkiga gemenskapen)

Communauté flamande (Vlaamse Gemeenschap) (den flamländska gemenskapen)

Communauté germanophone (Deutschsprachige Gemeinschaft) (den tyskspråkiga gemenskapen)

Spanien

Xunta de Galicia (Galiciens regionala regering och parlament)

Junta de Andalucía (Andalusiens regionala regering och parlament)

Junta de Extremadura (Extremaduras regionala regering och parlament)

Junta de Castilla-La Mancha (Castilla-La Manchas regionala regering och parlament)

Junta de Castilla-León (Castilla-Leóns regionala regering och parlament)

Gobierno Foral de Navarra (Navarras regionala regering och parlament)

Govern de les Illes Balears (Balearernas regionala regering och parlament)

Generalitat de Catalunya (Kataloniens regionala regering och parlament)

Generalitat de Valencia (Valencias regionala regering och parlament)

Disputación General de Aragón (Aragoniens regionala regering och parlament)

Gobierno de las Islas Canarias (Kanarieöarnas regionala regering och parlament)

Gobierno de Murcia (Murcias regionala regering och parlament)

Gobierno de Madrid (Madrids regionala regering och parlament)

Gobierno de la Comunidad Autónoma del País Vasco/Euzkadi (Baskiens regionala regering och parlament)

Disputación Foral de Guipúzcoa (Guipúzcoas deputerandeförsamling)

Disputación Foral de Vizcaya/Bizkaya (Vizcayas deputerandeförsamling)

Disputación Foral de Alava (Alavas deputerandeförsamling)

Ayuntamiento de Madrid (Madrids stad)

Ayuntamiento de Barcelona (Barcelona stad)

Cabilod Insular de Gran Canaria (Gran Canarias gemensamma kommunstyrelse)

Cabildo Insular de Tenerife (Teneriffas gemensamma kommunstyrelse)

Instituto de Crédito Oficial (Statens kreditinstitut)

Instituto Catalán de Finanzas (Kataloniens finansinstitut)

Instituto Valenciano de Finanzas (Valencias finansinstitut)

Grekland

Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (kontoret för grekisk telekommunikation)

Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος (grekiska järnvägsnätorganisationen)

Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (allmänna elbolaget)

Frankrike

La Caisse d'amortissement de la dette sociale (CADES) (amorteringsinstitutet för det sociala trygghetssystemets skuldsättning)

L'Agence française de développement (AFD) (franska utvecklingsagenturen)

Réseau Ferré de France (RFF) (franska järnvägsnätet)

Caisse Nationale des Autoroutes (CNA) (nationella motorvägskassan)

Assistance publique Hôpitaux de Paris (APHP) (Paris socialtjänst och sjukhus)

Charbonnage de France (CDF) (Frankrikes kolgruvor)

Entreprise minière et chimique (EMC) (gruvbolag och kemiskt bolag)

Italien

Regioner

Provinser

Kommuner

Cassa Depositi e Prestiti (hypoteks- och kreditbank)

Portugal

Região Autónoma da Madeira (den autonoma regionen Madeira)

Região Autónoma dos Açores (den autonoma regionen Azorena)

Kommuner

– Internationella organ:

Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling

Europeiska investeringsbanken

Asiatiska utvecklingsbanken

Afrikanska utvecklingsbanken

Världsbanken/IBRD/IMF

Internationella finansieringsbolaget

Interamerikanska utvecklingsbanken

Europarådets social- och utvecklingsfond

Euratom

Europeiska gemenskapen
Andiska utvecklingsorganisationen (ADC)
Eurofima
Europeiska kol- och stålgemenskapen
Nordiska investeringsbanken
Karibiska utvecklingsbanken

Bestämmelserna i artikel 15 påverkar inte tillämpningen av några internationella åtaganden som medlemsstaterna kan ha ingått när det gäller ovan nämnda internationella organ.

– Organ i tredje land:

De organ som uppfyller följande kriterier:

1. Organet anses klart och tydligt vara ett offentligt organ i enlighet med nationella kriterier.

2. Ett sådant offentligt organ är en icke-marknadsproducent som förvaltar och finansierar ett antal verksamheter, som huvudsakligen tillhandahåller icke-marknadsförda varor och tjänster, för det allmännas bästa och som faktiskt kontrolleras av en allmän styrelseform.

3. Ett sådant offentligt organ är en stor och regelbunden emittent av skuldebrev.

4. Den berörda staten kan säkerställa att ett sådant offentligt organ inte kommer att verkställa förtida inlösen vid fall av s.k. gross-up klausuler.

Remissinstanserna

Promemorian om sparandedirektivet och kontrolluppgifter har remitterats till Justitieombudsmannen, Länsrätten i Stockholms län, Riksåklagaren, Ekobrottsmyndigheten, Revisorsnämnden, Finansinspektionen, Aktiefremjandet, Aktiespararna, FAR, Fastighetsägarförbundet, Fondbolagens förening, Företagarnas Riksorganisation, Landsorganisationen i Sverige LO, Lantbrukarnas Riksförbund LRF, Näringslivets Regelnämnd, OMX AB, SBC, Svensk Industriförening, Svenska Bankföreningen, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska Handelskammarförbundet, Svenska Revisorssamfundet SRS, Svenskt Näringsliv, Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO, Sveriges Försäkringsförbund, Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF, Tjänstemännens Centralorganisation TCO, VPC AB och Skatteverket.